

راهینانی گهشتوکال

مۆدیوولی ۵: پلاندانانی بازارگانی

رېبهري راهينه

وهشانی ۱ | تهمموزی ۲۰۲۳

ناوەرۆك

پیشە کیهك بۆ پلاندانانی بارزگانی

یه که ی ۱: پلاندانانی دارایی

چه مکە داراییه کان

داهات

تیچووہ کان

قازانج و زیان

خالی یه کسان بوون

تیچووی دهستپیکردن

پیشبینی رویشتنی پاره

یه که ی ۲: به بازارکردنی بهرهم و چالاکي و خزمه تگوزارییه کان گه شتوکان

جوړه کان سهردانیکه ران

بازاره کان ئامانج

تیکه له ی بازارکردن

بهرهم (خالی فروشتنی ناوازه)

شوئین: دابه شکردن

ستراتیژییه کان نرخدانان

که رهسته ی بانگه شه کردن

ئامرازه کان بانگه شه کردن

که رهسته ی چاپکردن

کاری بازرگانی

نامیلکه، فلایه ر

فلایه ر پیچه وانه ی نامیلکه

قه باره ی ستانداردی کاغزه کان

بلاوکراره کان

ئونلین / دیجیتال

فهیس بووک

ئینسته گرام

مالپه ره کان

۴

۴

۴

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. سایتە ئونلاینه کان گه شتیاری بۆ بابنگه شه کردن بۆ بهرهمه گه شتیارییه کوردیییه کان defined.

Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.
Error! Bookmark not defined.

ریکلامکردن
پلانی بازارکردن
یه که ی ۳: پلاندانانی بازارگانی
مؤدیلی بازارگانی کانفاس
پلانی بازارگانی
به رگ یان لاپه رهی ناونیشان
به شی ۱: پوخته ی جیبه جیکردن
به شی ۲: وه سفکردنی کار
به شی ۳: شیکاری بازار
به شی ۴: ئه و به ره هم یان خزمه تگوزاریبانه ی پیشکه شده کرین
به شی ۵: پیکهاته ی تیم
به شی ۶: پلانی بازارکردن
به شی ۷: پلانی دارایی
پاشکو و به لگه نامه ی پشتگیری

پیشہ کیلے بۆ پلاننانی بازارگانی

له کاتی بیرکندنه وه له ههر کاریکی گهشتوکال، پئویسته جوتیاران پلانی بازارگانی ورد دابنن بۆ دنیابوون له وهی که نهو بهرهمه می که پهره ی پیده ده ن پیداو یستییه ده ستیشانکراوه کانی بازار به دیده هیئت و قازانجیه بیت و بهرده وام ده بیت.

نهم مودیوله باس له وه ههنگاوه ده کات که ده بیت له پلاننانی بازارگانی ساده به لام کاریگهردا بۆ بهرهمه کانی گهشیاری کشتوکالی نهجامبدریت.

مودیوله که به پلاننانی دارایی ده ستیده کات، پاشان چون بازارگانی که ده خریت به بازار وه، دواتر هه موو نهو توخمانه ی له پلانی بازارگانی پیکه وه هاوبه شی ده که ن.

یه که ی ۱: پلاننانی دارایی

بازرگانی که گهشتوکال ده توانریت له بهرهمه می جیاواز پیکبیت، نه که ته نیا یه که بهرهمه. ههر بهرهمه می پئویسته به شیوه ی کی دروست تیجوی بۆ دابنریت و به دوا داچوونی بۆ بکریت و به ریوه بجیت بۆ نه وه ی زورتین قازانج و که مترین زیان مسوگهر بکریت.

ههر که بیرۆکه ی بهرهمه می دروست بوو، جوتیار پئویستی به نهجامدانی هه ندیک پلانی دارایی هه یه بۆ نهو بهرهمه. نه مه ش بریتی ده بیت له ده ستیشانکردنی تیجونه کان، دیاریکردنی نرخه کان، پئیشبینیکردنی داها ته کان و یه کسان ی له سه ر بهرهمه می گهشتوکال.

پلاننانی دارایی بریتیه له پرۆسه ی دیاریکردنی چۆنیه تی رۆیشتی پاره بۆ ناو بازارگانی که و ده رچوون بۆ نه وه ی بازارگانی که به توانریت قازانج بکات. پرۆسه که بریتیه له:

- دیاریکردنی نه وه ی تیجوی به ره تی بهرهمه که چین.
- چۆنیه تی نرخدانان بۆ بهرهمه که.
- ده بیت چه ند بهرهمه بفرۆشریت بۆ نه وه ی قازانج بکریت.
- چه ند پاره پئویسته بۆ وه بهرهمه یان له م کاره دا بۆ نه وه ی بهرده وام بیت پئیش نه وه ی داها تی پئویست به ده ستبه یئیت بۆ دابینکردنی تیجونه کان و ده ست به قازانج کردن.

بیرۆکه داراییه کان

داها ت

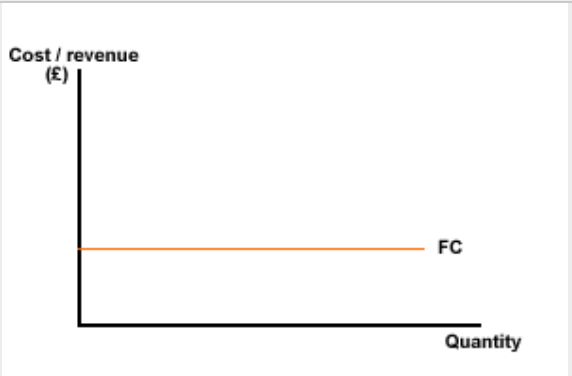
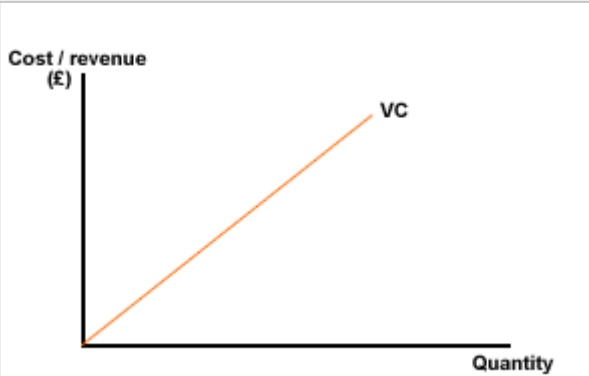
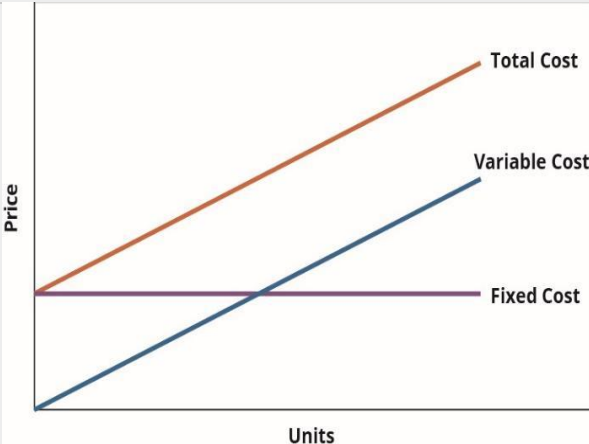
داها ت بریتیه له کو ی نهو داها ته ی که به هو ی فرۆشتنی کالا یان خزمه تگوزاریه وه به ده ست دیت. داها ت به گۆرینیش ناسرا وه. داها ت قازانج نییه! نهو پاره یه که دیته ناو کاره که وه و ده چیته سه ر پیدانی هه موو تیجوی کاره که. نه گهر دوا ی دانانی هه موو تیجونه کان شتیک مابیته وه، نهوا نه وه قازانجه. پئویسته بازارگانه کان هه ولبدن داها ت زیادبکه ن له هه مان کاتدا تیجونه کان یان که مبه که نه وه بۆ نه وه ی به توان قازانجه کان یان زیادبکه ن.

داها ت نهو پاره یه که دیته ناو کاره که وه. داها ت- خه رجییه کان و تیجونه کان = قازانج / زهره ر.

تیچوونەکان

کاتیک بازرگانیهك پاره خه رجدە کات، پیتی ده گوتریت "تیچوون". تیچوون جوړی جیاوازی ههیه، و پتویسته له مانه تیبهگه یں بۆ ئه وهی پلانی دروست بۆ کاروباری گهشتو کالمان دابننن.

تیچووی بهرپوه بردن به زوړی له دوو پۆلدا پۆلینده کرین به پشتبەستن به وهی که ئایا په یوه ندیان به قه باره ی فروشتنه وه ههیه یان نا. ئەمەش واتە هه ندیك تیچوون وهك یهك دهبن، له کاتیکدا هه ندیکی تریان به پشتبەستن به فروشتن به زده بنه وه. ئەمانه پێیان ده گوتریت تیچووی جیگیر و تیچووی گۆراو.

تیچووی جیگیر	تیچووی گۆراو
<ul style="list-style-type: none"> ته نانه ت له گه ل قه باره ی جیاوازی بازرگانیدا وهك خۆی بمپنه وه. ئه م تیچووانه هه ر هه ن ته نانه ت گه ر یهك به ره مه میش نه فروشیت. 	<ul style="list-style-type: none"> له گه ل قه باره ی بازرگانیدا زیاد و که م ده بیته وه. تا زیاتر بفروشیت، تیچووی گۆراو زیاتر ده بیت.
<p>نموونه:</p> <ul style="list-style-type: none"> مووجه ی کارمه ندان هیلێ ئینته رنیت پاره دانی قه رز/ ره ه ن بیمه 	<p>نموونه:</p> <ul style="list-style-type: none"> کارکردنی راسته وخۆ بۆ نموونه: رپه بری گه شتیار، خزمه تکار، چیشتلینەر، کارکه رانی کپلگه. به کاره ی نراوه کان: پیکهاته ی خۆراک، پاکه تکردن، ئالیک ئاژهل، روه ککوژ/ میرووکوژ. خزمه تگوزاریه کان: کاره با، سووته مه نی، ئاو.
<p>تیچووی جیگیر له سه ر گرافیک به م شیوه یه ده رده که ون:</p>	<p>تیچووی گۆراو له سه ر گرافیک به م شیوه یه ده رده که ون:</p>
	
<p>به یه که وه له گه ل کۆی تیچوون:</p>	
	

بۇ خەمەلەندى كۆى تىچوۋەكانى مانگانە، كار لەسر تىچوۋى گۇراۋ بكة بە خەمەلەندى برى فروشتىن (سەردانىكەران، بلىت، ژەمەكان، شوئىنى نىشتەجىبوون و ھتد) بۇ مانگەكە، پاشان ئەم برە پارەيە بۇ خەرجىيە جىگىرەكان بۇ مانگەكە زيادبەكە.

قازانچ و زەرەر

بەرتوۋەردى دارايى باش زياترە ۋەك لەۋەى تەنبا جەخت لەسەر داپۆشىنى تىچوۋەكان بىت؛ بازىرگىيەكە پىۋىستى بە قازانچ ھەيە. بۇ بەدەستەيتىنى قازانچ دەبىت داھاتەكە لە كۆى تىچوۋەكان زياتر بىت. ئەمەش دەتوانىت بەچەند رىگەيەك ئەنجامبەردىت ۋەكو زيادكردىن نرخەكان يان فروشتىن زياترى بەرھەم يان خزمەتگوزارىيەكە، لەم حالەتەدا گەشت/ شوئىنى نىشتەجىبوون/ ژەمەكان/ چالاكىيەكان. ئەگەر داھاتەكە لە تىچوۋەكان زياتر نەبىت، زىانىك روودەدات. دەتوانىن ئەمە بە ئەنجامدانى گرافىكىكى خالى يەكسان يان ژماردن بېشكىن.

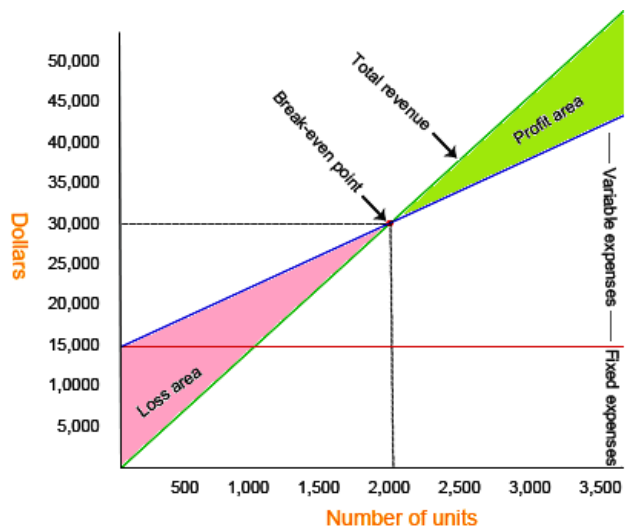
خالى يەكسان

گرافىكى خالى يەكسانبوون بەكاردەھىتەرت بۇ ئەۋەى بزانرىت پىۋىستە چەند داھات بەدەستەيتىرت، يان چەند سەردانىكەر دەبىت مېۋاندارى بىرېت بۇ دابىنكردىن تىچوۋەكان. بۇ نمونە: ئەگەر كۆى تىچوۋە (تىچوۋى جىگىر @ \$20 + تىچوۋى گۇراۋ @ \$8) بۇ يەك گەشتى كىلگە \$28 بىت ئەۋا داھاتى پىۋىست بۇ رىگىركردن لەزىان دەبىتە \$28. بەلام بۇ ئەۋەى قازانچ بىكەيت، دەبىت نرخەكە لە \$28 زياتر بىت (بۇ نمونە: \$40) بۇ ئەۋەى قازانچ بىكەيت.

تەۋەرى راست نۆتەرايەتى دراۋ/ پارە دەكات، تەۋەرى ئاسۋىيش نۆتەرايەتى يەكەكانى فروشتىن دەكات كە برى بەرھەم يان خزمەتگوزارى پىشكەشكراۋە، بۇ نمونە: ژمارەى گەشتىاران لە گەشتىكدا، يان ژمارەى ئەۋا مىندالانى كە بەشدارن لە چالاكى مىندالان، سەردانىكەرانى شوئىنىكى سەرنجراكىش (رۇۋانە/ ھەفتانە/ مانگانە).

گرافىكى خالى يەكسانبوون چۆنە و چۆن دەيخونىنەۋە؟

كۆدى رەنگ بۇ گرافىكەكە	
سەردىر	رەنگى ھىل
كۆى گشتى	سەۋز
داھات	
تىچوۋى گشتى	شىن
تىچوۋى جىگىر	سور
خالى يەكسان	رەش
بوون	

تېبىنى: نەرى

ژماردىن خالى يەكسان بوون رىگەت پىدەدات يارى بە ژمارەكان بىكەيت. بۇ نمونە، دەتوانىت خالى يەكسان بوون بگۇردىت يان كەمترىن ژمارەى كەسەكان لە گەشتىكدا دانرايىت.

ژماردنی خالی یه کسانبوون

یه کهم شت: جوتیار ده بیت تیچوون و داهاتی ههر یه که یه ک بژمیرت. پاشان گوراهو که و تیچووی جیگیر و کوی گشتی داهات و کوی داهات له سهر گرافیکه که یان له ئامیری بژمیره که له ژیر سهر دیره په یوه نندیداره کاندان نیشاندات. لهو شوئینه ی که کوی تیچوون و کوی داهات یه کترده برن، خالی یه کسانبوون. ههر شتیک له خوار خالی یه کسانه وه بیت زهر و ههر شتیکیش له سهر ووی خالی یه کسانه وه بیت قازانجه. پیویسته بازرگانییه کان ئامانجیان خالی یه کسان بوون بیت وه که مترین ئامانج له نه نجامدانی کاروباره کاندان. ههر شتیک که متر له مه به و مانایه دیت که ناتوانریت بازرگانییه که به رده وام بیت.

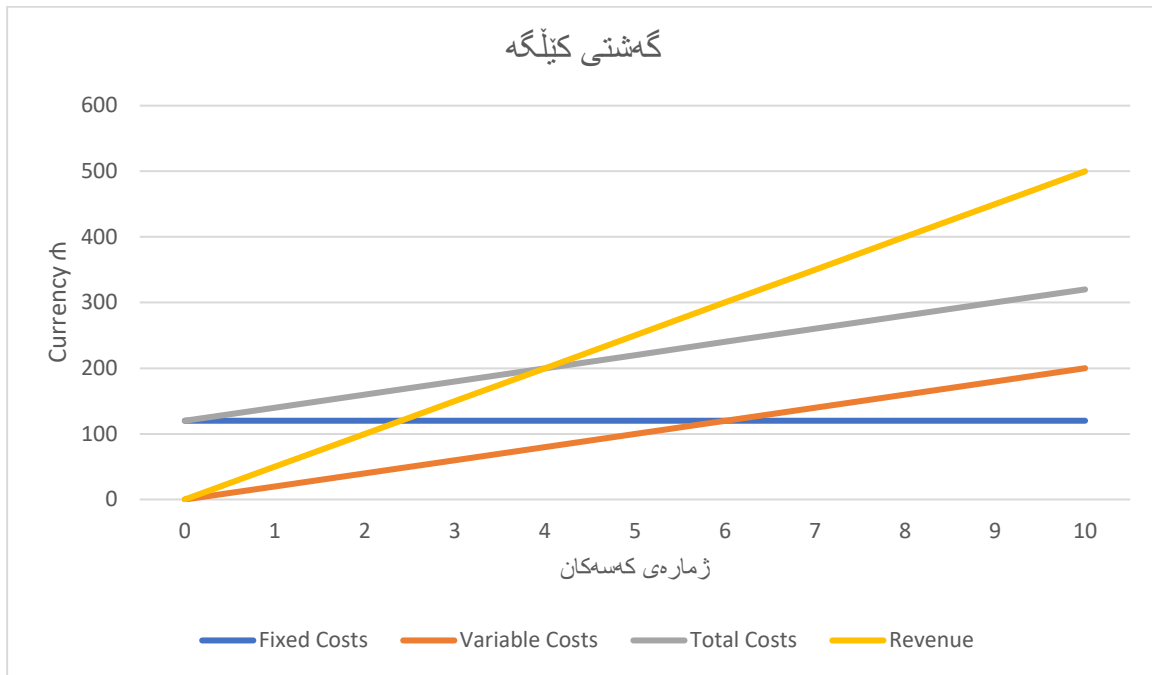
لیره دا نمونه یه له تیچووی گه شته کان ده خهینه روو که له سهر ئیکسل ژماردنی بو کراوه. تیچووی جیگیر و تیچووی گوراو ده ستینیشانکراون و ریزکراون. داهاته که نهو نرخه یه که جوتیار پلانی هه یه وه ریزگریت، چه ندهینده ده کریت به ژماره ی سهر دانیکه ران. ئەم ژمارانه وه که له خشته ی خواره ودا هاتوو له لاپه رهی ئیکسلدا خراونه ته ناوه وه بو دروستکردنی هیلکارییه کی یه کسان.

تیچووی گوراو	بر	تیچووی جیگیر	بر
گه شتی کینگه بو ههر که سینک	\$8	رتهیری گه شتیاری	\$100
نانی نیوه رو	\$7	تراکتور @ 10 بو ههر کم x 2 کم	\$20
بلیتی چوونه ژووره وه: باخچه ی	\$7		
ئازله مانییه کان	\$2		
بوتلی ئاوی مارکه	\$20	تیکرا	\$120

پیکسل	تیچووی جیگیر	تیچووی گوراو	کوی تیچووه کان	داهات
0	\$120	\$0	\$120	\$0
1	\$120	\$20	\$140	\$50
2	\$120	\$40	\$160	\$100
3	\$120	\$60	\$180	\$150
4	\$120	\$80	\$200	\$200
5	\$120	\$100	\$220	\$250
6	\$120	\$120	\$240	\$300
7	\$120	\$140	\$260	\$350
8	\$120	\$160	\$280	\$400
9	\$120	\$180	\$300	\$450
10	\$120	\$200	\$320	\$500

ئهمانه نهو ئامارانن له سفر کهس له ههر گه شتیکدا ، بو ده کهس له ههر گه شتیکدا. نهو شوئینه ی که هیل خوله میشی و زهرده کان یه کترده برن، نهو شوئینه یه که خالی یه کسانبوونی لیه.

خالی یه کسانبوون له چوار کهسه بو ههر گه شتیک و داهاته که ی 200 دۆلاره. نه گهر گرافیکه که یه کسانبوونه که نیشاندات که کهمیک له خوار چواره که وه بیت، ئیمه ده بوینه چوار، ژماره که ده بیت هه میشه گه وره بکریت نه گه رنا زیانیکی گشتی دروستده کات.

تیجیوی دەستپیکردن

تیجیوی سەرمايه و دەستپیکردن: نزیکه ی هه موو بازگانییه ک پێویستی به هه ندیک پاره هه یه بۆ دەستپیکردن. بێر له وه بکه وه که پێویستیت به چه ند پاره ده بێت و چۆن پلانت هه یه بۆ به کارهێنایی.

ده کریت تیجیوی دەستپیکردن تیجیوی گۆرینی باله خانه کانی ئیستا بۆ دامه زراوه ی په یوه ست به گه شتیار ی له خۆبگیریت. بێر له وه بکه وه که چیت هه یه، ده توانیت چی به کاربهێنیت، چی پێویسته چاک بکه یه وه، دروستی بکه یه یان بیکریت و ئەمه چه ندی تیده چیت. ئەگەر پێویست بوو به بچووی دەستپیکره بۆ نمونه: ته نیا یه ک ژوور له خانویه کدا، پاشان ورده ورده ژووره کان یان باله خانه کانی تر بگۆره له گه ل گه شه کردنی خواستی بازگانی.

پێویسته هه موو ئەو تیجیوانه بنووسیت به لیست که بۆ دەستپیکردنی کاره که ئەجامده درێن له وانه ش هه ر پلاندانان، بیناسازی، ئامیڕ، بازارکردن، راهێنان، هێما و تیجونه کانی تر.

نموونه ی تیجیوی دەستپیکردن (سەرمايه) بۆ بازگانیه کی U-Pick:

تیجیوه کان	نرخ یه که	بر	برگه
XXXXXX	XXXX		پێکردنه وه / چاکردنی چال له رینگای ژوونه ژووره وه
XXXXXX	XXXX		شوێنی وه ستانی ئۆتۆمبیل
XXXXXX	XXXX		پاککردنه وه و ریکخه ستی رێهوی چوونه ژووره وه
XXXXXX	XXXX	۱۶	ده فری کۆکردنه وه: سه به ته
XXXXXX	XXXX	۱	پێوه ر
XXXXXX	XXXX	۱	تۆمارکردنی کاش یان سندوقی کاش
XXXXXX	XXXX		هیه تر...
XXXXXX	XXXX		هیه تر...
XXXXXX			تیکرا

سەرمايه ی کارکردن: له هه ر کاریکدا، داها ت به ته وای ده بێت تیجیوی به رپوه بردن بگرتیه وه، له گه ل هه ندیک که بۆ قازانج ده مینیتیه وه. به لām له سه ره تاوه، کاتیک که هیشتا ناسراویت و قه باره ی کاره کانت گه شه ده کات، له وانه یه داها ت پێویست نه بێت بۆ تیجیوانه کان. پێویست به هه ندیک پاره ده بێت (سەرمايه ی کارکردن) بۆ دا بینکردنی تیجیوی کاره که ت تاوه کو داها ته که ت له خه رجیه کانت زیاتر ده بێت.

داها ت ئەو پاره یه که دیته ناو کاره که وه. داها ت- خه رجیه کان و تیجیوانه کان = قازانج/زه ره ر.

سەرمايه ی کارکردن: خه رجیه کان- داها ت (چه ند مانگیک تا کو داها ت له خه رجیه کان زیاتر ده بێت).

بۆ ژماردنی بری سەرمايه ی کارکردن که پێویسته، سه ره تا به لیستکردنی رژیمی سه ره کی داها ت و تیجیوه سه ره کییه کانت ده ست پێبکه. له گه ل زیاتر زانیی ورده کارییه کان، خه ملاندن زیاتر بکه تا بزانی ت چه ند فرۆشتن دیته ناوه وه و خه رجیه راسته قینه کان چی ده بن. له کۆتاییدا تۆ ئەم خه ملاندنه فراوانانه فراوانتر ده که یه ت بۆ پێشبینیه کی وردتر. به لām له سه ره تا دا ته نیا پابه ند ده بێت به خه ملاندنه ئاست به رزه کانه وه.

دەتوانرېت ئەمە لە پېشېنېيە کى سادەى رۆيشتى پارهەدا ئەنجامبەرېت كە بەدواداچوون بۆ ئەو دەكات كە چەند پاره پېوېستە لە چەند مانگى يەكەمدا لە بازەرگانىيە كدا خەرجبەرېت، ئەمەش لە بەرامبەر بەرزبونەوېى داهايدا جېگېر دەكرېت. ئەمەش ئاماژەيە بۆ ئەوېى كە چەند پارهت پېوېستە بۆ ئەوېى بازەرگانىيە كە لە چەند مانگى يەكەمدا بەردەوام بېت تاكو قازانج دەكات.

رېژەى سووتانى بوخت شېوازېكى ژمېريارېيە كە داهاات لە بەرامبەر خەرجيە كاني مانگانە بۆ چەند مانگى يەكەمى كاركردن جېگېر دەكات. بۆ نموونە: ئەگەر كۆمپانيا دەستپېشخەر كەت مانگانە لە رېگەى ۱۰ ھەزار دۆلارەو بېسووتيت بەلام لەرېگەى فرۆشتنەو مانگانە ۵ ھەزار دۆلار بەدەست دەھېنېت، ئەوا رېژەى سووتانى بوخت ۵ ھەزار دۆلارە.

با وابلېن تۆگەشتېك بەرپۆدەدەبەيت، و بۆ ھەر كەسك ۱۰۰ دۆلار وەردەگرېت. تۆ ژماردووتە كە تېچووى مانگانەت ۲۰۰۰ دۆلارە بە كۆكردنەوېى ھەموو خەرجيە كانت.

تېكرا	مانگى ۶	مانگى ۵	مانگى ۴	مانگى ۳	مانگى ۲	مانگى ۱	
۱۲۰۰۰\$	۲۰۰۰\$	۲۰۰۰\$	۲۰۰۰\$	۲۰۰۰\$	۲۰۰۰\$	۲۰۰۰\$	خەرجيەكان
۲۱۰۰\$	۱۰۰۰\$	۸۰۰\$	۶۰۰\$	۴۰۰\$	۲۰۰\$	۰\$	پېشېنېيەكانى فرۆشتن
۹۰۰۰\$	۱۰۰۰\$	۱۲۰۰\$	۱۴۰۰\$	۱۶۰۰\$	۱۸۰۰\$	۲۰۰۰\$	رېژەى سووتان

رېژەى سووتانى مانگانە بە تېكرا ۱۵۰۰ دۆلارە.

رېژەى سووتانى تۆ يارمەتيت دەدات بۆ ژماردنى برى سەرمايەى كاركردن كە پېوېستە بۆ دەستپېكردن. لەسەر نموونەى سەرەو، كۆى پېوېستى سەرمايەى دەستپېكردن ھەر لەبەر ئەمەيە كە نۆ ھەزار دۆلارە بۆ ماوېى شەش مانگ. ئەمەش كۆى ئەو پارهيە كە پېوېستە بۆ دابېنكردن تېچوونەكانت بۆ شەش مانگى يەكەمى كاركردن. شتېكى ژيرانەيە كە لەمە زياتر دابېن بكرېت (بۆ نمونە: ۱۰۰۰\$) لە ئەگەرى ھەر خەرجيە كى پېشېنېنە كراو يان فرۆشتنى كەمتر.

پېشېنېى رۆيشتى پاره

پېشېنېيەكانى رۆيشتى پاره	بېرۆكەى سەرەكى
پېشېنېى رۆيشتى پاره برېتيە لە خەملاندانك كە چەند پاره دېتە ناوہو و چەند دەچېتە دەرہو لە ماوہيە كدا.	

پېشېنېى رۆيشتى پاره برېتيە لە خەملاندانك بۆ ئەوېى كە چەند پاره دېتە ناوہو و چەند لە ماوہيە كدا لە كارەكە دەچېتە دەرہو. ھۆكارى ئەوېى كە پېوېستى رۆيشتى پاره ھەيە ئەوہيە كە پاره لەكاتى گونجاودا بېتە ناوہو بۆ دابېنكردن تېچوونەكان. ئەگەر بۆشايى ھەبېت لەنيوان ھاتنى پاره و ئەو خەرجيەنەى كە دەبېت بدرېت، ئەوا كېشەى رۆيشتى پارهيە.

نموونە: تۆ ئەزموونىكى كولتورى ناوخۆى پېشكەش بە DMC (ئېشېنكەرى گەشتيارى) دەكەيت كە گرۆپى گەشتيارىيەكەى سەردانى شارۆچكەكەت دەكات لەكاتى بەرنامەى گەشتەكانياندا. توخمەكانى گەشتەكەت برېتين لە گەشتىكى كېلگە و ژەمىكى نەرىتى كە ميوزىكى نەرىتى لەگەلدايە. دەتوانيت خۆت رېنمايى گەشتەكە بکەيت، بەلام دەبېت پارهى خواردن و ميوزىكەكە بەدەيت. پارهت نابېت بۆ ئەوېى پارهى ئەمانە بەدەيت تاوہكو DMC پارهت پېنەدات. گەر DMC پارهدانن دوابخات، بەلام تۆ دەبېت پاره بەدەيت بە دابېنكرانى ناوخۆى، ئەوا كېشەت بۆ دروست دەبېت لە جېبەجېكردن پابەندبوونەكانى پارهدانەكەت.

بۆيە گرنگە پلان دابىئىت كە چاۋەرۋاندى كرىت چ پارەيەك بىتتە ناۋەۋە و كەي و ئەمە بەرۋورد بىكەيت بەۋ پارەيەي كە دەبىت بۆ خەرجىيە كانى كاركردن خەرج بىكەيت. ئەگەر خەرجىيە كانى پىش وەرگرتى داھات بىت، ئەمە ئامازەيە بۆ كىشەي رۆيشتى پارە كە دەبىت بەرپۆيەي بىكەيت.

رۆيشتى پارە رەنگدانەۋەي دوو شتە:

- ھەژمارى ۋەرگىراۋ: ئەۋ پارە لە كىراران، فرۆشتەۋە دىت.
  - ھەژمارى خەجىراۋ: ئەۋ پارەيەي دەدرىت بە دابىنكەران، قەرزدەرەكان، كارمەندەكان.
- دەبىت ئەۋەندە پارە ھەبىت كە بىتتە ناۋەۋە بۆ ئەۋەي ئەۋ پارەيە بىررىت كە دەچىتتە دەرەۋە.
- نمونه: (باشترە ئەم كارە لەسەر نەرمە كالاى ژمىريارى يان لەسەر ئەكسەل ئەنجامبىررىت)

بىرگە	كانوونى دووھم	شوبات	ئادار	نيسان
پارەي ۋەرگىراۋ				
فرۆشتى كاش (FIT)	۱۳۲۳	۴۵۰	۲۹۵	۵۸۰
DMCS ئەۋ پارەيەي لەسەر ئەكاۋنت ۋەرگىراۋ)	۱۶۴۲	۴۳۰	۲۴۸۰	۳۲۵۰
داھاتى تر (تىشېرىت، بوتلى ئاۋ)	۱۷۵	۲۲۰	۱۳۵	۱۹۰
كۆي گىشتى	۲۱۴۰	۱۱۰۰	۲۹۱۰	۴۰۲۰
پارەي خەجىراۋ				
كرى، خىزمەتگوزارىيەكان و ھتد.	۷۵۰	۷۵۰	۷۵۰	۷۵۰
موۋچە و باج	۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰
ئازوخە (تىشېرىت، بوتلى ئاۋ، ھتد)	۸۰	۰	۰	۱۰۰
ئۆتۆمبىل و سوۋتەمەنى	۳۶۰	۴۲۰	۳۸۰	۵۰۰
كۆي گىشتى	۲۰۹۰	۲۰۷۰	۲۰۳۰	۲۲۴۰
رۆيشتى پارە	۵۰	-۹۲۰	-۴۰	۱۷۳۰
ھاۋسەنگى	۵۰	-۹۷۰	-۹۳۰	۸۰۰

يەكەي ۲: بەبازاركردىن بەرھەم و چالاکى و خىزمەتگوزارىيەكانى گەشتوكال

بەبازاركردىن ھەموو ئەم چالاکىيەنە دەگىرتتەۋە كە بەرھەمى گەشتوكال دەگەيەننە سەرنجى بازار، و ھانىيان دەدات بۆ ئەۋەي بەرھەمەكە تاقىيەكەنەۋە يان بىكرىن.

بەبازاركردىن بىرئىيە لە بانگەشەكردىن، فرۆشتىن و دابەشكردىن بەرھەمەكە يان خىزمەتگوزارىيەكە.

لەكاتى بەبازاركردىن، ئەمانە بە كىرپارە ئەگەريەكان دەئىت:

- سەبارەت بە بەرھەمەكە
- بۆچى دەبىت بەرھەمەكە ھەلېزىن
- لەكۆي دەتوان بىكرىن
- دەتوان زانىارى زياتر لەكۆي ۋەرگىرن

بەبازاركردىن ھەم ئاگاداركردىنەۋە ھەم رازىكردىنە.

بەشەکانی بازار و بازارە ئامانجدارەکان

- بازار لە ھەر کەسێک و ھەموو کەسێک پێکدێت کە بتوانێت بەرھەمەتێک بکێت.
- بەشی بازار بریتێ لە کۆمەڵە کێڕێکێک کە تایبەتمەندی ھاوشێوەیان ھەیە.
- بازاری ئامانج ئەو بەشە تایبەتە بە بازارێک کە ھەڵبەژێری بۆ ئەوێ بەبازارێک کردنە کەت چر بکەیتەو و چونکە وا پێدەچێت زۆرترین قازانجیان ھەبێت و ئەگەرە کێڕێکی بەرھەمەت کەت ھەیە.

ھەندێک پێناسەی بھەرەتی لە بەبازارێک کردندا بریتین لە:

- **B2B** = بازرگانی بۆ بازرگانی: بەبازارێک کردنی بەرھەم یان خزمەتگوزارییە کە بۆ بازرگانێیەکی ترو بۆ نمونە: بەرپۆبەرێکی گەشتیاری.
- **B2C** = بازرگانی بۆ بەکاربەر: بەبازارێک کردنی بەرھەم یان خزمەتگوزارییە کە راستەوخۆ بۆ ئەو کەسە کە بپارێ بەکاری بەیئێت.
- **GIT** = گەشتیارانی گروپی گشتگیر: گەشتکردن بە گروپی رێکخراو کە لەلایەن DMC / بەرپۆبەری گەشتیارێو ھەبێت.
- **FIT** = گەشتیارانی سەرەخۆ: ناوتۆمارکردن و بەرنامەیی گەشتەکانی خۆیان دروست بکەن.

جوۆری سەردانیکەرەکان

دوو سەرچاوەی سەرەکی گەشتیار ھەیە:

١. **خۆمائی:** گەشتکردنی خەلکی کورد لە کوردستان.
٢. **نیۆدەولەتی:** گەشتیارانی بیانی بۆ کوردستان، لەوانەش لە ولاتانی دراوسێ (گەشتیاری ناوچەیی) لە دوورترەو وەکو ئەوروپا.

زۆریەکی گەشتگوزاری کوردستان لە ناوخوا و ولاتدایە و نمونەیی گەشتیارانی ناوخوا بریتین لە:

- گەشتکردنی خێزان
- گروپەکانی قوتابخانە
- گروپەکانی گەنجان

چەند بازاریکی تایبەت بریتین لە:

- **گەشتیارانی گەنج:** بەشیوھەییکی ئاسایی کۆمەڵێک ھاوڕێی ٣ بۆ ٥ کەس، پێیان باشە لە کۆتایی ھەفتەدا لە خانووی کرێ یان کوخەکاندا بھێننەو یان گەشتکردن بە پ/ مانەو لە خێوەتدا / سەرکێشی وەرزی. زۆرجار لە بەھاردا لە خانووی ھاوینە یان کەپر دەھێننەو تا ھاوین و تا کۆتای پاییز.
- **پشوودانی خێزانی:** پێیان باشە لە خانووی کرێی خۆییدا بھێننەو، ئەو شوێنانە ھەڵدەبژێرن کە کات بەسەربردن یان چالاکییەکانی بۆ منداڵان ھەبێت، بەشیوھەییکی ئاسایی کاتێک منداڵان دەوامی قوتابخانەیان نییە (جەژنەکان، کۆتایی ھەفتە، ھاوین).
- **VFR - سەردانی ھاوڕێ یان خزم لە ناوچەکان (کۆتایی ھەفتە یان پشوو):** لەوێ زۆرجار سەردانیکەرەکان مائی دووھم بەکاردێنن و پارە لە ئابووری ناوخوایدا بۆ خۆراک و کەلوپەلی بەکارھێنراو و ھتد خەرج دەکەن.

ھەروەھا دەتوانیت گەشتیاران بەیچی چۆنیەتی ناوتۆمارکردن و پارەدان بۆ بەرھەمە گەشتیارێکەکانیان پۆلێنەندیان بۆ بکێن:

- گەشتیارانی گروپی گشتگیر (GITS): ناوی خۆیان لە پاکچیک لە گەڵ بەرپۆبەری گەشتیاری / DMC تۆماردە کەن و زۆربەى تیچوووەکانیان لە پاکچى گەشتە کەدا هاتوووە بۆ نمونە: شوێنى نیشتهجێبون، گواستەنەوە، ژەمەکان، بلیتی چوونە ژوورەو، رێبەر و هتد.
- گەشتیارانی سەرپەخۆ (FITS): ئەمانە بەتەنیا گەشت دەکەن و خۆیان گەشتەکانى خۆیان رێکدەخەن. لەوانەى خۆیان لێبخورن، خۆیان خواردن ئامادە بکەن بان لە چێشتخانە ناوخییەکان خواردن بخۆن، هەروەها شوێنى نیشتهجێبوونیان بە پشتبەستن بە پێداویستی و بودجەى خۆیان تۆمار دەکەن.

بازاری ئامانج

دەستبەگە بە ناسینەووە کرپارە راستەقینە کانت- بازاری ئامانجە کەت

چەمکەکانى بازاری بەم شیوەیەن:

- بازاری لە هەر کەسێک و هەموو کەسێک پێکدێت کە بتوانێت بەرھەمێک بکڕێت. (تەواوی بازە کە کە هەموو بەشەکانى تێدا یە).
- بەشى بازاری بریتییە لە کۆمەڵە کرپارێک کە تاییبەتمەندى هاوشیوەیان هەیه (۵ بەش لە نموونە کەماندا لە لای راستەو: →).
- بازاری ئامانج ئەو بەشە تاییبەتەى بازاری کە هەڵبەژێت بۆ ئەوێ بەبازارکردنە کەت چرپکەیتەووە چونکە پێدەچێت زۆرترین قازانجیان هەبێت و ئەگەرى کرپى بەرھەمەکت هەیه (بەشى ژمارە ۲ ئەو بەشەیه کە پێمان وایە پێویستە ئامانجمان بێت: →).

بەھۆى ئەو بژاردە زۆرانەى کە دەتوانیت هەڵبەژێت، ئەستەمە جۆر و بژاردەى گونجاو بۆ بەبازارکردن هەڵبەژێت. ئەم هۆکارانەى خوارووە یارمەتیدەر دەبن بۆ دیاریکردنى چۆنیەتى بازارکردن بۆ ئامادەبووانى دیاریکراو:

- تاییبەتمەندیەکانى بازاری ئامانج
- بودجە
- کەنالى دابەشکردن: چۆن سەردانىکەرەکان دەستیان بە بەرھەمە کە دەگات / دەیکرن / تۆماریدە کەن.

هەڵبژاردن و ئامانجکردنى کەتێکى کرپار لەناو پێشەسازی گەشتوکال و گەشتیاری سڕوشتدا.

لێکۆڵینەووە لە گەشتیارانى ئامانجە کەت بکە:

- لە کوێو دەین؟
- بەرەو کوێ تر دەچن؟
- مەودای تەمەنیان چەندە؟
- ئایا وەکو خێزان، تاک، گرووپ گەشتدە کەن؟
- مەودای داھات؟
- چییان دەوێت؟
- کەى دەیانەوێت؟
- کێى تر ئەوێ دەیهوێت پێشکەشی دەکات؟
- چى پێشکەش دەکەیت کە کێرکێ یان دەستخۆشى بێت؟
- چى وایان لێدەکات کە بگەرێنەووە بۆ زیاتر؟
- حەزىان لە چىیە- خوێکانیان چى؟

جۆرە جیاوازیەکانى سەردانىکەر حەزىان لە شتى جیاواز دەبێت و دەیانەوێت. نەتەووە و کولتور و ئایین و پێگەى خێزانەکان کاریگەرە کى بەھێزى دەبێت لەسەر ئەوێ کە وەک سەردانىکەر چێژ لە چى وەدەگرن. ئەو خێزانانەى کە مندالى بچووک یان ھەرزەکاریان ھەیه، چالاکىیە دۆستانە خێزانییەکانیان دەوێت کە سەرنجى مندالەکانیان رابکێشن.

نمونه‌ی بازاری ئامانجدار

گه‌شتیارانی ئه‌وروپا و ولاتانی نا موسلمان	گه‌شتیارانی ناوه‌راست و باشوری ئێراق و ولاتانی دراوسی
<p>ئەو گه‌شتیارانە‌ی لە ئەوروپا و ولاتانی رۆژئاواوە دێن زۆر حەز بە تەمک‌کردنی خواردنە‌وه جیاوازه‌کان دەکەن وەک شەراب و برە‌ی ناوخبۆی و هتد. ناوچە‌ی بە‌رهه‌مه‌پێنانی شەراب بۆ ئەم سەردانی‌کەرە‌نه سەرنج‌راکێش دەبێت.</p> <p>هەروە‌ها مێ‌ژوو کۆلتوو‌ر و چێش‌خانه جیگە‌ی سەرنجی ئەم سەردانی‌کەرە‌نه دەبێت.</p>	<p>ئەو گه‌شتیارانە‌ی لە ولاتە‌ عەرە‌بیە‌کانە‌وه دێن، زۆر حەزێان لە سروشت، گوشتی برژاو، خواردنی دۆستانە‌ی موسلمانان (حە‌لāl)، خواردنە‌وه بۆ کحولیە‌کانە‌.</p> <p>شوێنە‌کانی بە‌رهه‌مه‌پێنانی شەراب بۆ گه‌شتیارانی موسلمان سەرنج‌راکێش نابن.</p> <p>ئەم سەردانی‌کەرە‌نه پێ‌ویستە‌ سەرنجیان رابکێشێت بۆ ئەو شوێنانە‌ی کە دە‌وڵە‌مه‌ندن بە‌ مێ‌ژوو، کۆلتوو‌ر و خواردنی سەرنج‌راکێشیان هە‌یه‌.</p>

تیکه‌له‌ی بازارکردن

تیکه‌له‌ی بازارکردن مۆ‌دی‌لیکە‌ بۆ پلاندانان بۆ چۆنیە‌تی بە‌بازارکردنی بە‌رهه‌م یان خزمە‌ت‌گوزاریە‌کان. لە‌ چە‌ند توخمێکی جیاواز پێک‌دێت کە‌ هەر یە‌کە‌یان توخمێکی لاوه‌کیان هە‌یه‌. توخمە‌ جیاوازه‌کانی تیکه‌له‌ی بە‌بازارکردن لە‌ مۆ‌دی‌وله جیاوازه‌کانی ئەم خۆله‌دا باسکراون. توخمە‌ سەرە‌کییە‌کانی تیکه‌له‌ی بازارکردن بریتین لە‌:

- **بە‌رهه‌م (مۆ‌دی‌وله‌کانی ۲، ۳، ۴)**
  - تایبە‌تمە‌ندییە‌ فیزیکیە‌کانی بە‌رهه‌م
  - خالی فرۆشتنی ناوازه (USP)
  - توخم و خزمە‌ت‌گوزاریە‌کان
- **نرخدانان (مۆ‌دی‌ولی ۵)**
  - ستراتیژییە‌کانی نرخدانان
  - داهاات
- **دابە‌شکردنی چۆنیە‌تی گە‌یشتن بە‌ بە‌رهه‌مه‌ گه‌شتیارە‌کان بۆ بازار (مۆ‌دی‌ولی ۵)**
  - بە‌رێ‌وبەرانی گه‌شتیاری (DMCs)
  - بریکاری گه‌شتیاری
  - بریکاری گه‌شتیاری ئۆن‌لاین
  - سەردانی‌کەرانی پێ‌شه‌سازیە‌کان
- **بانگە‌شه‌کردن کە‌ چۆن بازار دەر‌بارە‌ی بە‌رهه‌مه‌کە‌ دە‌زانێت**
  - کەرە‌ستە‌ی چاپ‌کردن
  - ئۆن‌لاین / دیجیتاڵ
  - ریکلام‌کردن
  - پە‌یوه‌ندیە‌ گشتییە‌کان
  - بە‌ بازارکردنی بازرگانی بۆ بازرگانی

بە‌رهه‌م (خالی فرۆشتنی ناوازه)

هەرکە‌ خالی فرۆشتنی تایبە‌تی خۆت (USP) دە‌ست‌نیشان کرد و سەرنج‌ت لە‌سەر تایبە‌ت‌کردنی بە‌رهه‌مه‌کە‌ت بوو، پێ‌ویستە‌ ئەم کارانە‌ی خوارە‌وه بکە‌یت:

۱. له ريگهه كنه ناله گونجاوه كانه وه بيفروشه بۆ بازاره كهت: دابه شكردن.
  ۲. به جورتيك پاكيجي بكه كه بازاری ئامانجه كهت به ئاسانی بتوانيت بيكرت.
  ۳. به رهي پنبده: چيرۆكي به رهه مه كت (زانباري) بگيره وه به به كارهيتاني ئامراز و كه نالي جياواز بۆ نمونه: رووبه روو، له تورى كومه لايه تي، له ريگهه ويته، فيديو، پوس.
- وه سفيكي كورتي به رهه مه كه به رهي پنبده كه له يهك خوله كدا به كه سيك ده لئيت و جهخت له وه بكه وه كه چي تايبه ته له وه به رهه مه دا.

ليړه دا نمونه ي رسته يه كه ده خه ينه روو بۆ به كارهيتان:

كاره كه مان ئامانجي گه شتياراني گه نجه كه چير له چالاكيه سهر كيشيه نوئ و سهرنجرا كيشه كان وهرده گرن. سهر كيشيه كانى ATBT نه زمونيكي دوو كاتزميري و خوش و چالاك له دهره وه و دهره فتي چير وه رگرتن له ديمه نه جوانه كانى شاخه كانى چومان پيشكهش ده كات.

شوئن: دابه شكردن

له گه شتياري دا، "دابه شكردن" ئامازه به بۆ ئه وه ي كه چون كرپار/ گه شتيار يان سهر دانيكه ر ده توانيت به رهه ي گه شتياري بدوزيته وه و بيكرت. ريگهه جياواز هه يه بۆ ئه نجامداني ئه م كار. تيگه يشتن له چوني هتي كاركردي دابه شكردن يارمه تيده ر ده بئيت بۆ ئه وه ي كه له كوئدا بازاركردن ئه نجام بدرت و بۆ ئه وه ي بگاته ئاماده بوواني گونجاو.

كه ناله سهره كيهه كانى دابه شكردي گه شتياري

دوو كه نالي سهره كي دابه شكردن هه يه كه خاوه ن به رهه مه گه شتياريه كان ده توان به كاري بين:

- **كه نالي ۱: فروشتني راسته وخو- به رپوبه ري گه شتياري راسته وخو بانگه شه بۆ به كاريه ر ده كات و ده يفروشيت.**
ئهمه ش ده توانيت بۆ نمونه له ريگهه مالبه ري به رپوبه ري گه شتياريه وه ئه نجام بدرت كه پلاتفورمي ناوتماركردي هه يه، له ريگهه "هاتنه ناوه وه" ي كرپار، فروشتن له ريگهه كوشكي كينلگه وه و هتد. ئه م كه ناله زورترين په يوه ندي به FIT انه هه يه كه ناوتمار ده كهن و پاره ده دن بۆ به رهه مه گه شتياريه كانى خويان وه كو شوئي نيسته جيپوون، گه شت، چالاكيه كان.
- **كه نالي ۲: فروشتني ناراسته وخو ئاستي يه كه م- به رهه م/ خزمه تگوزاري به رپوبه ري گه شتياري بانگه شه ي بۆ ده كريت و ده فروشريت به كرپاران له ريگهه بريكارى گه شتياري يان ئونلاين تراف ئه جينا (OTA) وه كو ئاگودا يان به رهه م/ خزمه تگوزاري به رپوبه ري گه شتياري بانگه شه ي بۆ ده كريت و ده فروشريت به كرپاران وهك به شيك له پاكيجيكي گه شتياري كه له لايه ن به رپوبه ري گه شتياري/ DMC دروستكراوه. به رپوبه ري گه شتياري/ DMC ده توانيت راسته وخو بانگه شه بۆ به كارهيتان بكت و بيفروشت يان له گه ل بريكاره كانى گه شتياريش كاريكات كه له وانه يه گه شته به گروه ريخراوه كانيان بۆ بفروشن. ئه م كه ناله په يوه ندي به هه ردوو كومپانيي GIT و FIT هه يه چونكه بريكاره كان ده توانن پشتگيري له ناوتماركردي گروه ي و تاكه كه سي بكن.**

گه شتياران چون نه زمونه كه ده كرن:

- **راسته وخو له كينلگه كه وه:**
  - سهر دانيكه ران ده توانن بليت بپرن/ ناوتماريكه ن له مالبه ري كينلگه كه يان له به ر ده رگاي كينلگه كه.
- **بريكاري گه شتياري ئونلاين:**
  - بازاره كانى مالبه ره كان.

- سەردانىكەران دەتوانن لىكۆلىنەو بەكەن و بەرھەم و خەزمەتگوزارى لەوانەش گەشتكردنى ئاسمانى و ئۆتۆمبىل و گەشتەكان و ناويان تۆمارىكەن.
- سەردانىكەران دەتوانن لە ھەر شوئىتىكى جىھانەو بە شىوھى ئۆنلەين جىگ تۆمارىكەن.
- لىستكردنەكە بەخۆرايىيە.
- نوسىنگەكانى گەشتىارى ئۆنلەين داھات وەردەگرن لەكاتى ناوتۆماركردن.
- **برىكارە گەشتىارىيەكان:**
  - دەكەوتتە ولاتانى سەرجاھى گەشتىارى نىودەولەتى و برىكارەكانى گەشتىارى ناوخۆي.
  - زۆربەى پەيوەندى بە GIT و بازارى نىودەولەتەو ھەيە.
  - يارمەتيدان لە پلاندانان، ھەلپژاردن و رىكخستى بۆنەكانيان.
  - وەرگرتنى رۆژە.
  - سەردانىكەران دەتوانن راستوخۆ بچنە لای برىكارە گەشتىارىيەكان يان پەيوەندى بەكەن بۆ ناوتۆماركردن.
  - ئىمەيل ناردنىش شتىكى باو.
  - سەردانىكەران دەتوانن لە ناوخۆى كوردستانەو يان ولاتانى دىكەو ھەم كارە بەكەن.
- **بەريۆبەرانى گەشتىارى / كۆمپانىياكانى بەبازار كردنى شوئىنى مەبەست:**
  - DMC يەكان بەدواى شتە سەرنجراكىشەكاندا دەگەرپن بۆ ئەوھى پيشكەشى گەشتىارانى بەكەن.
  - بەرھەمەكان بە نرخى داشكاندن دەكرن.
  - بەرھەمەكان لە بەرنامەكانى گەشتكردندا جىگىركراون و بە گەشتىاران دەفرۆشرن.
  - سەردانىكەران سەردانى كىلگەكە دەكەن وەكو بەشيك لە پاكىجىكى گەشتىارى كە بە كۆمەلە گەشتىارىك دەفرۆشرن.

ستراتىژىيەكانى نرخدانان

چوار ستراتيژى نرخدانان ھەيە كە كارىكى گەشتوكالى دەتوانىت بەكارى بھىنىت بۆ دانانى نرخ بۆ بەھەمە نوئىيەكان:

۱. تىچووى زىادە

۲. لەسەر بنەماى كىيىرىكى

۳. داينامىكى

۴. نرخى كۆ

ئەگەرى ئەو ھەيە كە تىكەلەيەك لەم ستراتيژىيانە لەلایەن جوتيارەو بەكاربھىنىت لەكاتى دانانى نرخ بۆ بەرھەمەكان يان چالاكىيەكى گەشتوكالى.

۱. ستراتيژى تىچووى زىادە زۆر سادەيە. كۆى تىچوونەكە ژماردىنى بۆ دەكرىت و باشان نىشانەكردنىك زىاد دەكرىت بۆ دىريكردىنى نرخى كۆتايى. ئەمە پلانىكى درىخايەنى باشە و زۆر سادەيە چونكە مرووف دەزانىت كە نىشانەكردنەكە يەكسانە بە قازانجەكە.

ئەمە چۆنىيەتى كاركردىنى نرخدانانى تىچووى زىادەيە:

- ھەنگاوى ۱: كۆى تىچوون بۆ x يەكەى بەرھەم يان خەزمەتگوزارى بژمىرە بۆ نمونە: pax.
- ھەنگاوى ۲: تىچوونەكە دابەش بەكە بەسەر x يەكە / pax بۆ بەدەستھىنانى تىچووى يەكە / pax.
- ھەنگاوى ۳: تىچووى يەكە بەرپۆھى سەدى نىشانەكردن چەند ھىندە بەكە. ئەگەر تىچووى يەكە ۱۰ \$ بىت و رۆژەى نىشانەكردن ۲۰ % بىت، ئەوا رۆژەى قازانج ۱۰ \$ x (۲۰ / ۱۰۰) = ۲ \$. نرخى بەرھەمەكە ۲ دۆلارە.

۲. نرخدانان لەسەر بنەماى كىيىرىكى بەراوردكارى نىوان نرخى رىكابەرەكان بەكاردەھىنىت بۆ دانانى نرخىكى دەستپىك. ئەم ستراتيژە پشت بە دوو توخم دەبەستىت: كە بەرھەمى ھاوشىوھ لە بازاردا ھەيە، و نرخەكانيان بەرھەستە يان دەستدەكەوت بۆ بەكارھىنانى وەكو پىوھرىك.

ئەگەر بەرھەمی ھاوشیوہ لە ناوچەى نزیك (بۆ نموونە ھەریمی باکووری رۆژئاوا) نەبێت، ئەوا دەبێت ھەندێك لێكۆڵینەوہ بکریت بۆ ئەوہى بزانریت ئایا بەرھەمی ھاوشیوہ لە ناوچەکانى دیکەى ولات (ئازەربایجان) یان لە ناوچەکە (تورکیا، جۆرجیا) یان تەنانت لەوہش زیاتر. تا بەرھەمەکە ئاساییتر بێت، ئەگەر ئەوہ کەمترە کە نرخى کێپرکى بەکاربھێنریت. بۆ نمونە لەوانەى لە ھەر ولاتیکی قەبارە مامناوہندا تەنیا یەك بۆ سێ بەرپۆبەرى رۆشیتن بە پەت ھەبێت.

۳. **نرخدانانى داینامیکی** بە نرخدانانى نەرمیش ناسراوہ. نرخەکان بە پشت بەستن بە گۆرانکاری لە کات یان بەشەکانى بازاردا دەگۆریت. لە بوارى گەشتیاری و میوانداریدا کار لەسەر گۆرانکارییەکانى کات دەکەین، بە تایبەتى گەشتیاری وەرزی، تایبەتمەندى مانگانە و ھتد.

- نرخى بەرھەم یان خزمەتگوزارى دەگۆریت بەپێى ئەوہى لە بازاردا پروودەدات:
- لە ھاویندا گەشتیار زیاترە، بۆیە نرخەکەى بەرز دەبێتەوہ.
  - کاتیکی لە زستاندا گەشتیارکەمتر دەبێت نرخەکە دادەبەزێت (مەگەر بازرگانییەکە میواندارى چالاکى زستانە بکات).

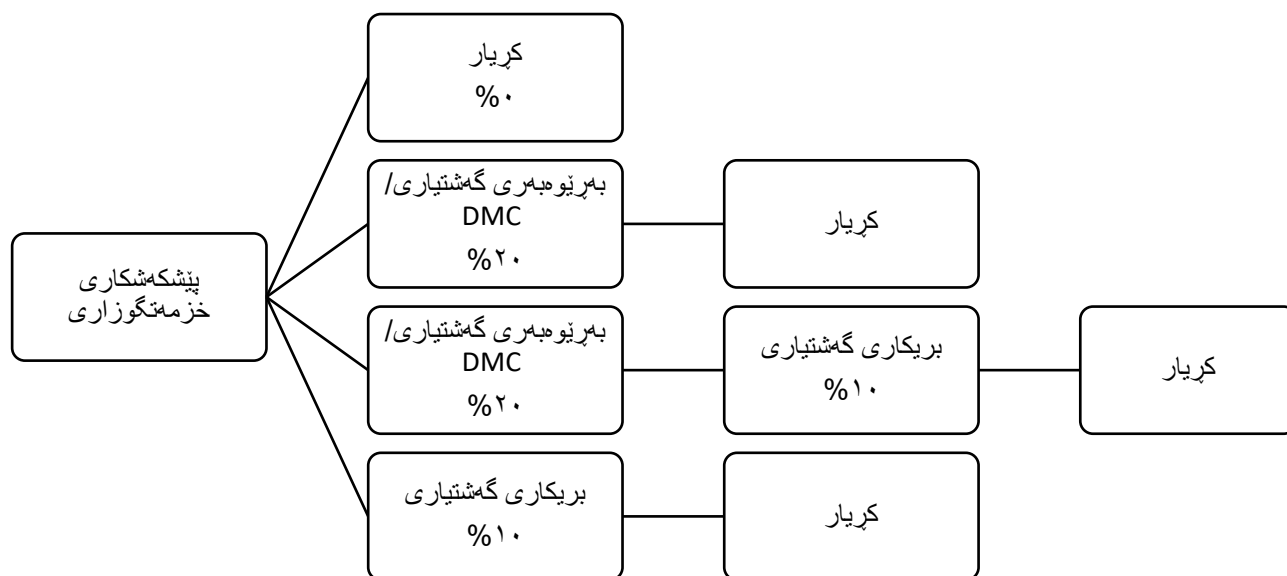
۴. نرخدانانى کۆ

فروشتنى بەرھەمێک بە رێکخراویکی گەورەى وەکو DMC، کە پاکێجى دەکات و وەکو بەشێک لە گەشتیک دەیفروشییت، شیوازیکی کۆیە بۆ فروشتنى بەرھەمەکە، ھەرۆھە بە B2B (بازرگانى بۆ بازرگانى) ناسراوہ. لەبەر ئەوہى DMC بەرھەمەکە بە کۆ دەکریت و تیجوى بازارکردن لەئەستۆ دەگریت، جوتیاران دەتوانن داشکاندن بۆ نرخەکە بکەن و نرخیکی کەمتر پێشکەش بە DMC بکەن لەوہى بۆ کریانیکى راستەوخۆ دەیکەن (نرخى تاکەکەسى).

بە گشتى، فروشیاریانى کۆمەل ۲۰% کەمتر لە پێژەى تاکەکەسى (نرخى فروشتنى گشتى) وەردەگیرین، بە واتایەکی داھاتی ۲۰% یان پێدەدرییت لە بەرامبەر فروشتنى بەرھەمەکەدا. پەنگە ئەمە وەکو بەشێکی زۆرى داھاتەکان دەریکەوێت کە دەدرییت بە بەرپۆبەرانى گەشتیاری / DMC، بەلام دەبێت ئاستى بازرگانى کە DMC دەپہینیتە ناوہوہ لەبەر چاو بگیرییت.

داھات

داھات برتییە لە برە پارەیکە کە دەدرییت بە دەزگایەک کە بەرھەمەکە دەکریت بە مەبەستى فروشتنى بەناوى تۆوہ. لەسەر نرخى فروشتنى گشتى دەژمێردرییت و پێویستە ژماردنى بۆ بکریت بۆ نرخى فروشتن بۆ دنیابوون لە قازانج. رێژەى داھاتی جیاوازی ھەى بەپێى ئەوہى بەرھەمەکەت لە رێگەى کى/ بە کى دەفروشییت.

داهات سود و زیانی هه‌یه:

سووده‌کان	زیانه‌کان
<ul style="list-style-type: none"> • ئە‌گه‌ری فرۆشتنی به‌ره‌م یان خزمه‌تگوزاری زیاتر ده‌بێت. • ده‌گاته‌ی بازاریکی فراوانتر، زۆرجار له‌ ده‌ره‌وی ولات. • ڕێگه‌ی که‌م تیچوو بۆ بازار. • له‌ پشت به‌ره‌م یان خزمه‌تگوزارییه‌ که‌ته‌وه‌ برانیدیکی ناسراو و متمانه‌پیکراو ده‌بێت. 	<ul style="list-style-type: none"> • ده‌کرێت بریکاره‌که‌ پالنه‌ر بێت و کپیاره‌کان به‌رسینێت. • له‌وانه‌یه‌ مه‌رج و ڕێسای سنووردار هه‌بن. • له‌وانه‌یه‌ پتویست به‌ دۆزینه‌وه‌ی ڕێگه‌یه‌ک بێت بۆ به‌ریو‌به‌ردنی به‌رده‌ستبوونی ژووره‌کان له‌ سه‌رانسه‌ری کۆمه‌ڵێک خاڵی فرۆشتندا. • هه‌شتا پتویست به‌ مانیه‌ری خۆته‌ له‌گه‌ڵ بزۆینه‌ری ناوتۆمارکردن. • هه‌شتا پتویست به‌ وه‌به‌ره‌پێنان هه‌یه‌ له‌ ستراتیژییه‌کی هاوسه‌نگی بازرگانی فره‌ که‌نالد.

هه‌بوونی به‌شێک له‌ فرۆشته‌کان له‌ ڕێگه‌ی بریکاری گه‌شتیاری یان ناوه‌نده‌کانی زانیاری گه‌شتیاری (TIC)، یه‌کیکی تر له‌ ڕێگه‌ی DMC و نه‌وانی دیکه‌ وه‌کو فرۆشتنی راسته‌وخۆ واته‌ جوتیاران ده‌توانن زیاتر بگه‌نه‌ بازاڕه‌که‌یان له‌ هه‌مان کاتدا که‌مترین ڕێژه‌ی فرۆشته‌که‌ له‌ ڕێگه‌ی که‌ناله‌ گرانبه‌هاکانی وه‌کو DMCS هه‌و ده‌پوات.

۲. نرخی تیکه‌لاو

ده‌توانرێت تیکه‌له‌یه‌ک له‌ ستراتیژییه‌کان به‌ کاربه‌یتێتی بۆ دیاریکردنی نرخ:

۱. ژماردنی تیچوونه‌کان و زیادکردنی نیشانه‌کردن؛

۲. نه‌وه‌ به‌راورد بکه‌ به‌ نرخی ڕکابه‌ره‌کان؛

۳. نرخه‌که‌ ڕیکبخه‌ بۆ نه‌وه‌ی زۆر نزم یان به‌رز نه‌بێت له‌ ته‌نیش نرخی ڕکابه‌ره‌کانه‌وه‌ و ...

۴. نرخه‌کان ڕێک بخه‌ بۆ نه‌وه‌ی ده‌رفه‌تی وه‌رزی هه‌بێت.

ژماردنی نرخ

نرخى كۆتايى بۇ ھەر بەرھەمىك يان خزمەتگوزارىيەك دەبىت كۆى تېچونەكان و كەمترىن ژمارەى گەشتىيارانى پېئويست بۇ دابىنكردنى تېچووى جېگىر و كەمترىن ژمارەى گەشتىيارانى پېئويست بۇ خالى يەكسانبون لەبەرچاوبگىرېت.

كەرەستەى بانگەشەكردن

چېرۆك و ناوەرۆك

گىرنگىر تىن شت لەكاتى بانگەشەكردنى بەرھەمى گەشتىيارىت بە ھەر ئامرازىك، ئەوھىيە كە چېرۆكىكى پوونت ھەيە كە دەتەوئىت بېگىرېتەوھ. بۇ نموونە:

- چېرۆكە كەت چىيە: توخم يان قەلغانى "پالەوان" چىيە: شتېكى سەرنجراكىش لەبارەى بەرھەمەكەتەوھ، USP ى خۆت، شتېكى سەرنجراكىش كە ھەم كات بەسەربىردن بېت ھەم سەرقاللىكردن ھەمىش پەرورەدەكردن.
- گېرپانەوھى چېرۆك: لە يەك دوو رستەدا باسى كارەكەت بىكە و بىر لە كەنال و مېدىا جىاوازەكانى بىنەر بىكەوھ و چۆن دەتوانرېت چېرۆكە كە بىگونجىرېت بۇ نموونە لە "بى ترس" ھوھ بۇ "يەكگرتوو".

چېرۆكەكان پېئويستيان بە كات بەسەربىردن، سەرقاللىكردن و پەرورەدەكردن ھەيە!

ناساندنى بەرھەمەكە

- زۆرچار ھەيە كە كىرارىكى (چاوەروانكراو) پەيوەندىت پىوھ دەكات و ئەمەش دەرفەتېكە بۇ ناساندنى بەرھەمەكەت. چۆن گوندەكەت، شوئى مەبەست، ئەزموون، بەرھەم، يان خزمەتگوزارىيەكەت بە كىرارىك دەناسىنېت:
- روو بە روو: لەكاتى گەيشتن، لەكاتى پېشوازيكردن، لەكۆشكى بەرھەم و لە ناوەندى زانىارى، و نمايشى پېشەگەرى.
  - بە نووسىن: ئىمەيل، پرسىارى ناوتۆماركردن، تۆرى كۆمەلایەتى
  - لە رېگەى وئە: تۆرى كۆمەلایەتى بە تايبەتى ئىنستەگرام
  - فېدېئۆ: فەيس بووك، ئىنستەگرام و تىك تۆك

بانگەوازيك بۆكار (CTA)

كلىك سەرنجىت درا (ئۆنلاین، لە رېكلام، لە شوئى مەبەست)، چۆن وا بىكەيت كىرپارەكانت ئەو كارە بىكەن كە تۆ دەتەوئىت بىكەن؟

نموونەكانى بانگەوازيك بۆكار:

- گىرېبەستى تايبەت: ئىستى جىگايەك تۆمارىكە و ۵% داشكان بەدەست بېئە.
- تامكردنى خواردن: چا، ماست، ھەنگوئىنەكەمان تاقىبىكەرەوھ.
- سەردان: وەرە بۇ سەردانىمان، بۇ ژەمىك، بۇ سەركىشىكە.
- دوگمەى ئىستى ناوتۆمارىكە.
- داشكاندن بۇ ھاوړپېكە يان پاداشتى رەوانەكردن.
- بەشدارى پېشېركىكەمان بىكە.
- وئەكەت بىلاو بىكەوھ.

ئامرازەكانى بانگەشە كەردن

چەندىن ئامرازى بانگەشە كەردن ھەيە كە دەتوانىت بۇ بە بازار كەردى بەرھەمىك بە كارىيەنرەت. ئەمانە دەتوانىت بەم شىۋەيە پۇلەن بىكرەن:

رەستەي چاپكەردن	ئۇنلەين / دىجىتال	بە بازار كەردى B2B	رىكلەم كەردن
<ul style="list-style-type: none"> • كارتى بازارگەنى • نامىلكە، بىلاوكراۋە، • فەلەيەر • بىلاوكراۋە، رەنمەي، • نەخشە، نامىلكەي • كەسانى تر. 	<ul style="list-style-type: none"> • تۇرى كۆمەلەيەتى) • فەيس بوك، • ئىنستەگرام، تىك توك، • يوتىوب و ھتد) • سەرچاۋەي • گەشتىارى ئۇنلەين) • Google maps, • Wikipedia, • TripAdvisor) • مائپەرى كۆمپانىا 	<ul style="list-style-type: none"> • پەيۋەندى • راستەوخۇي فرۇشتەن • گەشتەكانى Fam 	<ul style="list-style-type: none"> • مىدىيە چاپكراۋ (بۇ • نەمۇنە: رۇژنامە، • گۇفەر) • شۇئە گەشتىيەكان (بۇ • نەمۇنە: پۇستەر، • مانشەت، تابلۇي • بازارگەنى) • TV

بۇ بازارگەنىيە بىچوكەكانى گەشتوكالى، سى بابەتى سەرەكى بانگەشە بۇ ۋەبەرھەنەن بىرەتەن لە:

۱. كارتى بازارگەنى
۲. بىلاوكراۋە/نامىلكەيەكى بىچوكى بەرھەم
۳. ھۇمارىكى تۇرى كۆمەلەيەتى

لە خوارەۋە رەنمەي لەسەر ھەمۇو ئەمانە دەخەينەرۋو.

كە رەستەي چاپكەردن

كارتى بازارگەنى

كارتى بازارگەنى ئامرازىكە بە كاردەت بۇ پىشكەشكەردى بازارگەنىكە بە شىۋەيەكى خىرا، ئەۋ زانىيارىانە دەدات كە ھاۋبەشى بازارگەنى يان سەردانىكەرى ئەگەرى پىۋىستى پىدەبەت كاتىك كات نىيە بۇ گەشتوكۇي دىرەخايەن.

- بە كاردەھىنرەن بۇ:
  - فرۇشتەنى كەسى: B2B و C2B
  - راستەوخۇ بۇ سەردانىكەران
- رەنمەيەكانى دىزەينكەردن:
  - دىزەينىكى سادە
  - فۇنتى رۋون و ئاشكرا
  - چاپى كوالىتى باش
- ناۋەرۋك:
  - ناۋى بازارگەنى / بەرھەم / كىلگە / لۇگۇ
  - ناۋى خۇت
  - ژمارەي مۇبايلىت
  - خەمەتگوزارىيەكانت
  - ۋەدەكارىيەكانى تىرى پەيۋەندىكەردن بۇ نەمۇنە: ناۋىشان

ئامۇزگارى: پىۋىستە جوتياران دىنيابن لەۋەى كە ھەمىشە كارتە بازىرگىنىيە كانيان لەگەل خۇياندايە. ھەرگىز نازانن كەى رەنگە كەسەك بىناسن كە ئارەزوۋى بەرھەم يان خىزمەتگوزارىيە كەيان دەكات.

ئەۋ ھەلەنەى كە دەبىت لە كارتى بازىرگىنىيە لىيان دوۋرىكەۋىتەۋە:

- **نەمانى زانىارى پەيۋەندىكىردن:** بىرت بىت كۆدى پەيۋەندىكىردىن ولات ۹۶۴ + (۰) XXX XXX XXX (با بۆشايى لەنىۋان ژمارەكان ھەبىت تا بەئاسانى بخوئىندىرتەۋە).
- **زانىارى بەسەرچوو-** زانىارى پەيۋەندىكىردن كەپ بىكە، تەنبا وردەكارىيە نوئىيەكان مەپرە و بىنۋوسە.
- **تېشك نەخستەسەر گرنگىزىن زانىارىيەكان-** ئەۋ زانىارىيەكانى كەسەك پىۋىستى پىيەتى بۆ پەيۋەندىكىردن بە جوتيارەكەۋە.
- **قەبارەى ستاندارد:** زۆرىيە خەلگى ھەندىك جۆرى ھەلگى بە كاردىنن بۆ ھەلگىرتى كارتەكانىان.
- **ھەلەى رېنۋوسى:** پىش چاپكىردن ھەموو كۆپىيەك بېشكىن و دوۋجار بېشكىن.
- **بەكارھىنانى ھەر وئىيەك كە رەنگە بۆ ھەر بىنەرىك نەگونجاۋ بىت.**
- **بەكارھىنانى كاغەزى كوالىتى خراب يان بەكارنەھىنانى كارتون (۱۸۰ گم).**
- **خرابى كوالىتى چاپكىردن.**
- **ناۋەرۆك و دىزايىنى شل و شۆق.**

ئامۇزگارى: لە ھەردوۋ لای كارتەكە چاپ بىكەبۆ زىادىكىردىن زانىارى زىاتىر يان زمانىكى تر لە پىشتەۋە.

نامىلكە، بىلاۋىكراۋە، فىلەپەر

نامىلكە	فىلەپەر	بىلاۋىكراۋە	بابەت
<ul style="list-style-type: none"> • نامىلكەيەكى فرە لاپەرەپى • تاۋدراۋ • رەنگى تەۋاۋ 	<ul style="list-style-type: none"> • بەزۆرى يەك لاپەرەپە • ھەرزانە بۆ بەرھەمھىنان • لەۋانەيە A ۵ بىت • زۆرجار تەنھا يەك رەنگە. 	<ul style="list-style-type: none"> • لاپەرەپەكى A ۴ كە بە • سىيەمەكان چەماۋەتەۋە • رەنگى تەۋاۋ 	ۋەسەف
<ul style="list-style-type: none"> • زانىارى زىاتىر دەدات • پىشكەشكىردن بۆ • ئامادەبۋاىتىكى ئامانجدارتر • بۆ نمۇنە: DMC يەكان. 	<ul style="list-style-type: none"> • زانىارى سەرھەتايى بەرھەم • دابەشكىردن لە ھوتىلەكان، • DMO, TIC، خالە • گەشتىارىيەكانى تر، • ناۋەندەكانى گۋاستەنەۋە- • وئىستگەكانى پاس/ • شەمەندەفەر. 	<ul style="list-style-type: none"> • دابەشكىردىن گىشتى • بەرىكەۋەپىكى لەناۋ ستاندى • نامىلكە و رەقەمى • ناۋەندەكانى زانىارى و • ھوتىل و ھتە جىي • دەبىتەۋە. 	بەكارھىنانى

ئەم بابەتە چاپكىراۋانە بە كاردىن بۆ:

- **فرۆشتىنى كەسى بۆ نمۇنە:** لە كاتى فرۆشتىنى كەسى بۆ DMC.
- **راستەۋخۇ بۆ كىرياران بۆ نمۇنە.** بۆ ئەۋەى لە شۆپىنە گەشتىارىيەكانى ۋەكو ناۋەندەكانى زانىارى گەشتىارىدا بىدۆزنەۋە.

رېنمايەكانى دىزىنكىردن:

- **دىزىنكىرى سادە-** قەرەبالغ يان زۆر رازاۋە نىيە.
- **فونتى روون-** بە ئاسانى بخوئىندىرتەۋە.
- **چاپى كوالىتى باش.**
- **ۋىنەى كوالىتى باش:** فۆكەس و ھىچ شىۋاندنىك نەبىت.
- **قەبارە ستانداردەكان ھەرزانتىر.**

- به پیتی گهوره مهنوسه چونکه ئەمه خویندنهوهی قورستره له دهقی ئاسایی.

ناوهڕۆك:

- ناوی بهرهم
- پهيوهندی بکه که سەردانیکه‌ر/ خوینەر دهیویتی چی بزانیته. بۆ نمونه نامیلکهیهکی گهشتیاری رۆشتن ده‌بیت ئەمانه له‌خۆبگیریت:
- تایبه‌تمه‌ندیه‌کان: سەردانی ته‌ویله‌ی مه‌ره‌کان ده‌که‌یت و له‌گه‌ڵ به‌رخه‌کاندا کارلێک ده‌که‌یت؛ فی‌ری مه‌ر دۆشین بیه، بزانه‌ چۆن ماست و په‌نیری شیر مه‌ر دروست ده‌کړیت، تامی ماست و په‌نیری شیر مه‌ر بکه، چێژ له‌ ژهمیکی نه‌ریتی کێلگه‌یی وه‌ربگره.
- ماوه‌ی ۲ کاتژمێر.
- سووده‌کان/ وه‌رگرتنه‌کان: رێبه‌ری جوتیاران، تامکردنی به‌رهم، نانی نیوه‌پو‌ی نه‌ریتی و هتد.

وینه‌کان:

- وا بکه وینه‌که قورس بێت و ده‌قه‌که قورس نه‌بیت- " وینه‌یه‌ک هه‌زار وشه‌ ده‌گیریت‌ه‌وه‌".
- به‌کاره‌ینانی وینه‌ی باش و روون له‌ روانگه‌ی ئەزموونی گه‌شتیاریه‌وه‌.
- به‌کاره‌ینانی گونجاو بۆ به‌ئامانجکردنی بازار.

ورده‌کانی په‌يوه‌ندی:

- ناو
- ژماره‌ی په‌يوه‌ندی
- ورده‌کاریه‌کانی تری په‌يوه‌ندیکردن بۆ نمونه: ناو‌نیشان و هه‌ژماری تۆری کۆمه‌لایه‌تی و هتد.

ئامۆژگاری:

- بازرگانه‌کان ده‌توانن زیاتر له‌ یه‌ک نامیلکه‌ دروست بکه‌ن.
- گرانت‌ترین نامیلکه‌کان بۆ کڕیاره‌ زۆر گرنگه‌کان وه‌ک DMC یه‌کان هه‌لبگره‌.
- بازرگانه‌کان ده‌شتوانن نامیلکه‌یه‌ک دروست بکه‌ن بۆ ئەوه‌ی بیده‌ن به‌ کڕیاره‌کان له‌ کاتی گه‌شت‌نیان- زانیاری وه‌کو نه‌خشه‌، شوێنه‌ سه‌رنج‌راکێشه‌کانی تر و هتد.

له‌ کوی بلاقراوه‌ و فلایه‌ر دابه‌ش بکړیت

- پێویسته‌ بلاقراوه‌ و نامیلکه‌ له‌و شوێنه‌ دابنریت که‌ بازارێ ئامانجه‌که‌ت بتوانیت بیان‌دۆزیت‌ه‌وه‌.
- ده‌ست‌نیشان‌کردن و به‌کاره‌ینانی ئەو شوێنانه‌ی که‌ گه‌شتیاران و سەردانی‌که‌رات تێیدا کۆده‌بنه‌وه‌: هاوینه‌هه‌واری ناوخۆی و شوێنه‌ سه‌رنج‌راکێشه‌کان.
  - له‌م شوێنانه‌ بېرسه‌ که‌ ئایا ده‌توانیت بلاقراوه‌کانته‌ له‌ شوێنی پێشوازی یان ژووره‌کانیان دابنریت.
  - کارمه‌ندی پێشوازی‌یان بانگه‌ێشت بکه‌ بۆ ئەوه‌ی بینه‌ شوێنی سه‌رنج‌راکێشی گه‌شت‌وکالێت بۆ ئەوه‌ی بتوانن ئەزموونی بکه‌ن و پێش‌نیا‌ری بکه‌ن بۆ ئەو که‌سانه‌ی که‌ له‌ هاوینه‌هه‌واره‌که‌دا ده‌مێننه‌وه‌.

فلایه‌ر بێچه‌وانه‌ی نامیلکه‌

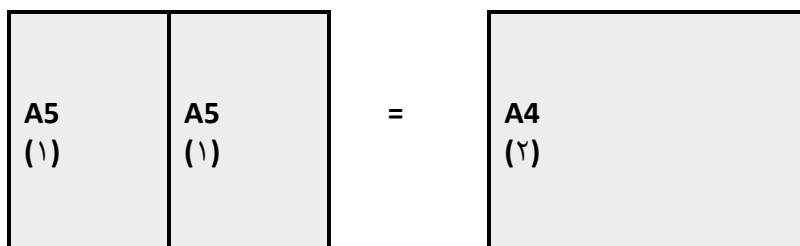
فلایه‌ره‌کان به‌زۆری یه‌ک‌جار به‌کار‌دین و به‌ره‌مه‌ینانیان هه‌رزانه‌. فلایه‌ره‌کان زانیاری سه‌ره‌تایی به‌ره‌مه‌کان ده‌دنه‌ ئاماده‌بوونیکی به‌رفراوان و ده‌توانریت له‌ هه‌وتیله‌کان، DMC، TIC، خاله‌ گه‌شتیاریه‌کانی تر، ناوه‌نده‌کانی گواستنه‌وه‌ و هتد دابه‌ش‌بکړین.

نامیلکه‌کان تاودراون، نامیلکه‌ی چه‌ند لاپه‌ره‌یی. ده‌توانن زیانی زیاتر بده‌ن و ده‌توانریت پێش‌که‌ش به‌ ئاماده‌بوونیکی ئامانج‌دارتر بکړیت.

قەبارەى ستانداردى كاغەزەكان

لەكاتى دىزاینکردن و چاپکردن بىلاوكراوەكاندا، پابەندى بە قەبارەى ستانداردى كاغەزەكان چونكە ئەمانە ھەرزانتەرىن بۆلەردەن بۆ چاپکردن.

ھەر وەشانىكى قەبارەكانى "A" كاردەكات- لەگەڵ "A5" و "A6" كە باوترىن.

A4 دەشتوانىت بىكرىتە سى بەش كە بە ئاسانى لەناو ستاندى نەمايش لە TIC جى دەبىتەو و شوپى چاپکردن زۆرى ھەيە بۆ وپنە و زانىارى. ھەندىكجار دەشتوانىت لاپەرەيەكى A4 بىردىت بۆ سى بەشەكە - ئەمانە پىيان دەگوتىت كارتى DL و ، بۆلەردەيەكى باشىش بۆ بۆ كەرسەستەى چاپکردن.

فۆرماتەكەى DL زۆرتەرىن فۆرماتە لە بۆلەكراوەدا بە كاردەھىتەت. DL كورتىكراوەى "رەھەند بەدرىژاى" ھ.

لاپەرەيەكى A4 كە بە درىژاى ۳ جەمابىتەو دەبىتە قەبارەى DL . ئەمە فۆرمىكى زۆر باوى بۆلەكراوە و فلایەرى بازىرگەنىيە، و لە زۆربەى رەقەمى نەمايشەكاندا جى دەبىتەو.

ھەروەھا فۆرماتەكەى ۳/۱ ی A4 (۲۱۰ × ۹۹ ملم) بە شىوہەكى باو بە كاردەھىتەت چونكە دەشتوانىت لە ھەردوولا چاپ بىكرىت و بەبى ئەوہى لەناو زەرفىكى DL دا بچەمىتەو جى دەبىتەو.

كوالىتى كاغەز

كاغەزى ئاساى تاپ و چاپكەرى لەيزەركىشى ۸۰ گم/م (يان گرام بۆ ھەر مەتر چوارگۆشەيەك = gsm). ھەر شتىك لەو قورستە بىت بۆيە ئەستورترە و بەزۆرى گرانترە. لەكاتى پلاندانان و دىزاینکردن نامىلكەكاندا، جۆر و ئەستورى ئەو كاغەزەى ھەئىدەبۆتەت كارىگەرى لەسەر كوالىتى كۆتاپى و تىچووى نامىلكەكە يان فلایەرەكەت دەبىت.

بۆلەكراوەكان

ھەندىك بۆلەكراوەى ناوخۆى ھەن كە دەشتوانىت زانىارى لەسەر بەرھەمى گەشتوكاىت تىيدا بنوسىت. بۆلەكەكان بىتەن لە:

- **نەخشە:** دەستەى گەشتوگوزارى كوردستان نەخشەى ناوچەى بەرھەم دىتەت. پەيوەندىيان پىوہەكە بۆ ئەوہى بەرھەمەكەت لە نوپكردنەوہى داھاتووى ئەمانەدا لىست بکەيت.
- **نامىلكە:** دەسلەتدارانى گەشتىارى ناوخۆى دەتوانن نامىلكە و گۆفار بەرھەم بىنن. پەيوەندى بە **DMO** بکە بۆ ئەوہى بەرھەمەكەت لە نوپكردنەوہى چاپکردن داھاتووى ئەمانەدا لىست بکەيت.

فۆنلەين / دىجىتال

بەبازارکردنى تۈرى كۆمەلەيەتى برىتېيە لە پرۆسەى بەدەستەيتىننى سەرنىچ و فروشتىن بە بەكارهيتىننى پلاتفۆرمى تۈرى كۆمەلەيەتى ۋەكو فەيس بووك و يوتىوب و ئىنستەگرام و تىك توك. رېزىبەندى بەناوبانگى پلاتفۆرمى تۈرى كۆمەلەيەتى لەسالى ۲۰۲۳ بەيى بەكارهيتىننى چالاك مانگانە: MAU :

#۱	#۲	#۳	#۴	#۵	#۶
					
۲.۹۶ billion MAUs	۲.۲ billion MAUs	۲ billion MAUs	۲ billion MAUs	۱.۲ billion MAUs	۱ billion MAUs

هەندىك لەو بەرنامانە سايته كانى تۈرى كۆمەلەيەتى نىن، بلكو سىستەمى نامەناردنى خىران: WhatsApp, Messenger, Telegram, Viber و هتد.

بەو چالاكىيە زۆرەى تۈرى كۆمەلەيەتى، چۆن سەرنىچى بازىرگىيە كە دەدرىت؟ سەركەوتنى ھەر ھەلمەتتىكى بەبازارکردنى تۈرى كۆمەلەيەتى بەندە بەمەو:

- تىگەيشتن لە خووەكانى ئۇنلاين لە بازىرى ئامانچ.
- زانىنى ئەوۋى بۆچى پەيوەندىيان لەگەل بكەيت.
- زانىنى ئەوۋى كە پەيوەندى چى بكەيت.

رېنمايەكان:

۱. لىكۆلىنەو لە بازىرى ئامانچ بكە.
۲. بزانە چ پلاتفۆرمىكى تۈرى كۆمەلەيەتى بەكاردىن.
۳. ديارىيكە كە ئايا دەتوانىت دەست دەگات بەم پلاتفۆرمانە- بە چ زمانىك.
۴. گرنگىدان بە تەنيا يەك جۆرى ھەژمار كە زۆرتىن ئەگەرى ھەيە بازىرى ئامانچ بەدوايدابىت.
۵. ببە بە شارەزا لە بەكارهيتىننى ئەم پلاتفۆرمە تايبەتەى تۈرى كۆمەلەيەتى: پۆستىردىن، نووسىنى ناوەرۆك، وىنە، بەرپەردىنىئامار و هتد.

نەو جىاوازەكانىش پلاتفۆرمى جىاواز بەكاردىن، بۆ نمونە:

- گەشتىارە گەنجەكان: ئىنستەگرام، تىك توك
- خىزان و تەمەنى ناوەرەست: فەيس بووك، ئىنستەگرام
- VFR و ھەموو: فەيس بووك، ئىنستەگرام؛ (TripAdvisor ھىواش ھىواش گەشەدەكات).

بىرارىبە كە زۆرەى ناوەرۆكى تۈرى كۆمەلەيەتى لەكوئى چىركەيتەو، و "تايبەتمەندە" لەم پلاتفۆرمەدا، ھاورى و شۆتىكەوتووەكان دروست بكەيت. ناوەرۆك و وىنەى گونجاو ھەلۋىرە بۆ پىشكەشكردنى لەسەر ئەم پلاتفۆرمە.

بەرەپىدانى ناوەرۆك: ئەم رېنمايەنى خوارەوۋى ناوەرۆك بە سوودن:

- بەكارهيتىننى وىنە، سەردىر و ھەندىك روونكردنەو.

- ھەوال و نوپكارىيە بەردەوامەكان لەسەر بەرھەم، چالاکىيەكان، كەسەكان. بۆ نمونە: وێنەى كارمەند و ميوانەكان كە بەشداری لە لە بەرھەمەكەدا بۆ نمونە: وانەى كى چىشتلىنان.
- بانگەشەكردن، بەرھەمى نوێ، زانیاری بەرھەم، ھەوال.

دەتوانىت ناوھەركى جياواز بە ھۆكارى جياواز بۆلاوبكرىتەوھ؛ تىكەلەيەك لە بىرۆكەكانى خوارەو بەكارىنە:

ھاندان	<ul style="list-style-type: none"> • راستى و دەستكەوتەكان • چىرۆكى سەرکەوتن
پەرەردە	<ul style="list-style-type: none"> • زانیاری لەسەر بۆ نمونە: دابىنكەران، لىنىكى ھاوبەشەكان یان بازىرگانییە ناوخۆییەكانى تر. • پرۆژەى پەيوەندىدار • ھەوال و پرۆوداوەكان
گفتوگۆ	<ul style="list-style-type: none"> • پرسىارەكان • سەردىرێك بۆ ئەم وێنەى دابى
پەيوەندى	<ul style="list-style-type: none"> • لە پشت پەردەو • بەرھەم/ خزمەتگوزارى نوێ و پىداچوونەو بەم بەرھەم/ خزمەتگوزارىیانە. • تايبەتمەندى كارمەند یان ميوان (چىرۆك دەريارەیان بۆ نمونە: " فلان كەس بناسە، كى سەوزە تازەكانمان دەچىنێت"، یان " سەركە كى ھاتوو بەمىنیتەو"،
بانگەشەكردن	<ul style="list-style-type: none"> • فیدبەك یان پىچوونەو ميوانەكان • پەرەپىدانى بەرھەم- تايبەتەكان، بۆنە • داشكاندن و بانگەشەكردن

كوالىتى وێنەكان:

- لەكاتى ھەلژاردنى وێنە بۆ پۆستكردن، دلىابە لەوھى كە:
- كوالىتىيان باشە، زۆر وردن.
- لە فۆكەسدان.
- رىووناكى باشیان ھەيە.
- سەردىرێكان ھەبێت تا بە كورتى رىوونىكرىنەو.
- پىشتى خەلك بۆ كامىرا یان ھىچ "فۆتوبۆمبىك" نەبێت.
- شىواو نین.

فەيس بوك

- فەيس بوك كۆنترىن و فراوانترىن تۆرى كۆمەلایەتییە.
- مانگانە نزیكەى ۲.۹ ملیار بەكارھێنەرى چالاکى ھەيە.
- لەكاتى دروستكردنى ستراتیژییەكى كارىگەرى بەبازاركردى فەيس بوك، سەرەتا تىبگە كە كى لە پلاتفۆرمەكە دایە و چۆن بەكارى دەھێنن.
- رىنمایى گرىنگەكان بۆ ھەژمارى بازىرگانی:
  - لاپەرەى كى بازىرگانی لە پرۆفاىلى كەسى جىابكەو.
  - جۆرى گونجاو بۆ لاپەرەى بازىرگانی ھەلژێرە.
  - "بازىرگانی ناوخۆى" ھەلژێرە چونكە دەتوانىت شوىنىك زىاد بكرىت.
  - ئەمە گرىنگە بۆ بەستەنەو بە Google maps.

سەرنجىدان لە فەيس بوك

گەر کۆمپانیاىەك شتێك پۆست بکات بەلام کەس وەلامى نەداتەو، ئەوا فەيس بوك پيشانی کەسى نادات. ئەوان هەولەدەن خەلک لە سايتە کەياندا بىمىننەو، و تەنیا بە پيشاندانی ئەم پۆست و چىرۆکانه دەتوانن ئەو بکەن کە خەلک بە سەرنجىراکى دەزانن و وەلامیان دەدەنەو.

وا لە خەلک بکە وەلامبەدەنەو:

پرسىار بکە و وەلامى وەلامەکان بەدەو. نمونە:

- وێنەى خوردينىک يان ژەمىکى خوش بلامبکەو لەگەڵ نووسىنىک دەربارى خواردنە کە، پاشان پىرسە، " خوشترين خواردنى ناوخۆيى / نەرتىت چىيە؟"
- کاتىک خەلک وەلام دەدەنەو، وەلامى سەرنجەکان بەدەو بۆ نمونە:
  - " ئىمە ئەوهمان لە لىستى خواردنە کەمان هەيە" يان،
  - " ئەمە ناياب ديارە، رەنگە پىويسىت بىت تاقى بکەينەو"

ئىنستەگرام

ئىنستەگرام دەتوانىت بۆ پەرەپىدانى بازىرگىيە کى گەشتىارى بە کاربەينىت، بە تايبەتى بە کارهينانى وێنە.

پۆست:

- وێنەى چالاکىيە بەردەوامەکان لە کىلگە کەدا.
- وێنەى ميانەکان / سەردانىکەران / گەشتىاران کە کاتىکى خوش بەسەر دەبەن و شتەکان دەکەن- ئمە هاندان دەبىت بۆ کەسانى تر کە بىانەوئىت هەمان شت بکەن.
- هەژمارى جۆراو جۆرى ئىنستەگرام هەيە کە دەتوانىت بەرەمە گەشتىارىەکانى تىدا نەمايش بکرىت يان بەستەريان بۆ دابىرت، وەکو:
  - Aspswar horse trails
  - ATBT Safaris Kurdistan

هاشتاگەکانى ئىنستەگرامىش ئامرازىکى گەورەى بازىرکردن. دەتوانىت تاگەکان بە کاربەينىن کاتىک خاوەن کارەکان، کارمەندەکان يان سەردانىکەران پۆست بۆ پلاتفۆرمە کە دەکەن. ئەم تاگە لە گەرانەکانى بە کارهينەران دىنە پىشەوە کە دواتر ناوهرۆکى لاپەرەى کىلگە کە دەبىن. تا زياتر هاشتاگىک لەلايەن بازىرگىيە کەو بە کاربەينىت ئەگەرى دۆزىنەو.

هاوبەشىکردن لە ئىنستەگرامەو بۆ پلاتفۆرمەکانى ترى تۆرى کۆمەلايەتى

ئىنستەگرام دەتوانىت لىنکى فەيس بووک و تويتەر بىت. لەکاتى پۆستکردن لە ئىنستەگرام بژاردەى بلامکردنەو پۆستە کە لە هەژمارىکى فەيس بووک يان تويتەر دەدرىت. وێنە و دەقە کە بە تەواوى وەکو ئەوەى لە ئىنستەگرامدا هەيە لەسەر پلاتفۆرمى هەلپژىردراو بلامدەکرىتەو. ئەمە کات دەپارزىت بەلام دەبىت جىاوازی بىنەر لەبەرچاو بگىرىت؛ رەنگە بىنەرانى فەيسبووک دەقى زانىريان پى باشتىر بىت لە چەندىن وێنە لە کاتىکدا بىنەرانى ئىنستەگرام لەوانەيە ئەو وىنانەيان پى باشتىر بىت کە دەقى زۆريان تىدا نەبىت. ئەگەر پىويسىت بوو دواى بلامکردنەو لە ئىنستەگرام دەستکارى پۆستەکان بکە لە فەيسبووک، بۆ ئەوەى زانىارى زياتر هەبىت.

مالپەرەکان

هەموو بازىرگىيەکان پىويسىيان بە مالپەر نىيە. لەزۆر حالەدا بازىرگىيە کى بچووکى گەشتوگالى، هەژمارىکى تۆرى کۆمەلايەتى کە ئىستا بىت و بەباشى بەرپۆه بچىت بەس دەبىت.

بۆ ئەوێ یارمەتیت بدات بپاریدەیت کە ئایا پتویستە مانیپەرتک هەبیت بۆ کارەکەت، ئەم پرسیارانەى خوارەو لەبەرچاو بگرە:

- ئایا دەبێتە کە نالێکی سەرەکی فرۆشتن بۆ بەرھەمە کەم؟
- ئایا رینگەى تر هەبێت بۆ گەشتیاران بۆ دۆزینەو بەرھەمە کە بۆ نمونە: تۆرى کۆمەڵایەتی (فەیس بوک و ئینستەگرام و ھتد)؟
- ئایا ئەمە باشترین رینگایە بۆ ئەوێ پێشانی کپیارە چاوەروانکراوەکانی بدەین کە ئێمە چی پێشکەش دەکەین؟
- ئایا رینگەى باشتر هەبێت بۆ پیشاندانی زانیاری دەربارەى کارەکەمان؟
- ئایا کپیاران دەتوانن پێشتر لە Google maps ئێمە بدۆزنەو؟
- ئایا توانای کپینی مانیپەرتکمان هەبێت؟
- ئایا لێھا توویم هەبێت بۆ بەرپەرکردنی یان پارە بە کەسێک دەدەم ئەم کارەم بۆ بکات؟

مانیپەرە گەشتیاریە ئۆنلاینەکان بۆ بانگەشەکردن بۆ بەرھەمە گەشتیاریە کوردییەکان

فیزیت کوردستان

<https://visitkurdistan.krd>

فیزیت کوردستان پرۆژەییەکی نێچە حکوومییە کە بە پێی پتویست لە ھەرێمی کوردستانی ئێراق تۆمارکراوە. ئامانجی سەرەکی رێکخراوەکە ئاسانکاریە بۆ ھاتنی گەشتیاری بیانی بۆ ناوچەکە، بۆ دۆزینەوەی ئەوێ کە گەشتەکەیان بۆ کێشە بیت، ھەرۆھە کات بەسەربردنی فراوانیان بۆ دابین دەکەیت لە ماوەی مانەوێیان لە کوردستان. فیزیت کوردستان بەرپرسیاریتی رێکخستنی کۆمەڵێک بۆنەى ھەمە چەشن بۆ بەرھەوێشکردنی کات بەسەبردن و وەرزش و چالاکییە کارلێک کردنەکانی دیکە لە ناوچەکەدا لەخۆدەگرێت.

Google Maps

Google maps زۆر گرنگە بۆ ئەو گەشتیارە ناوخوازانەى کە خیان لێدەخوێن. لە Google maps پێن بکە: www.omnicoreagency.com/how-to-get-listed-on-google-maps/

برۆ بۆ "Google My Business" و ناوت تۆماریکە بۆ ھەژماری بازرگانى. ١. جۆرە کە ھەڵبژێرە بۆ نمونە:

- پێشەوێ فرۆشگا: کە لە راستیدا خزمەت بە کپیارەکان دەکەیت- وەکو قاوەخانە یان B&B.
- ناوچەى خزمەتگوزارى: کە خزمەتگوزارییە کەت لەوێ ئەنجام دەدرێت بۆ نمونە: شوێنێکی کەناری دەریاچەیکە کە چالاکییەکانی ئاوی تیدا ئەنجام دەدەیت (دەتەوێت ئەو کپیارانەى پێشوەختە ناوی خۆیان تۆمارکردووە بۆ کوێ ئاراستە بکەیت؟)
٢. ناو و ناوێشانی بازرگانییە کە بنووسە.
٣. تەواوی رێنماییەکانی دیکە جێبەجێ بکە.

B2B

دوو شتێوازی بەبازارکردنی کارەکەت بۆ بازرگانییەکانی تر بریتین لە پەيوەندى راستەوخۆى فرۆشتن یان گەشتی FAM.

پەيوەندى فرۆشتنى راستەوخۆ بریتییە لە رێکخستنی کۆبوونەو لەگەڵ کپیارە چاوەروانکراوەکان یان ھاوبەشەکان بۆ نمونە: DMC و DMO و ھتد. ئەمە دەرفەتێکە بۆ ئەوێ بەرھەمە کەت پێشکەشیان بکەیت بە مەبەستى ئەوێ بەرھەمە کەت بخەنە ناو بەرنامە و پاکێجەکانی گەشتەکانیانەو. گرنگە بەباشی خۆت ئامادە بکەیت و کارتی بازرگانى و نامیلکە و ھەر کەرەستەى کە بەسوودت ھەبێت بۆ ئەوێ پێیان بدەیت.

هەنگاوی ١: ئامادەکاری بۆ کۆبوونەوه

١. لیکۆتینەوه لە DMC و بازارە ئامانجدارەکانیان بکە.
٢. ئیمەیل بێرە بۆ ناساندنی خۆت و داوای کۆبوونەوه بکە.
٣. ئامادەکاری بۆ کۆبوونەوه بکە: کورتە پیشکەشکردنی بەرھەم، نامیلکە، کارتێ بازارگانی.
٤. جلۆبەرگرت رێک و پێک و نیمچە فەرمی بێت.
٥. دووجار پشکنینی کات و شوێن بکە.

هەنگاوی ٢: لە کاتی کۆبوونەوه کەدا

١. زوو بگە شوێنە کە.
٢. سەرھەتا بە پرسیارکردن لە کارەکان دەست پێبکە بۆ ئەوەی ئارەزووی خۆیان نیشان بدەن و تێگەیشتن بە دەست بەیئین.
٣. بەرھەمە کەت بە (نامیلکە و کارتێ بازارگانی) پیشکەش بکە و باس لەوە بکە کە ڕەنگە بۆشاییە ک بۆ بەرھەمەیک پڕبکاتەوه کە پتووستیانە یان بەداویدا بگەرێن.
٤. باس لە دەرفەتە بازارگانییە چاوەڕوانکراوەکان بکەن.
٥. بانگەێشتیان بکە بۆ سەردانیکردن و ئەزموونکردنی بەرھەمە کەت (گەر بتوانرێت).
٦. کۆبوونەوه کە کۆتایی پێبێت بە سوپاسکردنیان بە ئەدەبەوه.

هەنگاوی ٣: داوای کۆبوونەوه کە:

١. بەدواداچوون بکە بە ئیمەیلێکی "سوپاس" و ھەر کردارێکی پیشوہخە.

گەشتەکانی FAM (گەشتەکانی ئاشنابوون) ئەو گەشتانەن کە لەلایەن رێکخراوە بازارگانییەکان یان گرووپەکانی خاوەن بەرھەمەکانەوه ڕیکدەخرێن بۆ پەرۆردەکردنی DMC یەکان سەبارەت بەو بەرھەم و خزمەتگوزارییانە کە لە لایەن شوێنێکی مەبەستەوه پیشکەش دەکەن. DMC، بریکاری گەشتیاری، و ھەندیکجار میدیاکان بانگەێشت دەکەن بۆ ئەزموونکردنی مۆلەکە و پیشکەشکردنەکانی لەسەر تێچووی خانەخوێ یان پیشکەشکاری خزمەتگوزاری. ئامانج لێ ئەوەیە کە ئەم کۆمپانیایانە لە بەرنامەکانی گەشتەکانیاندا ئەو کارە بەرزیکەنەوه.

کۆمەڵە جوتیارێک دەتوانن خۆیان رێکبخەن بە کۆمەڵ، وەک ھەرھەوێزیەکان یان رێگایەک.

١. ئەم کۆمەڵە یە پاشان دەتوانێت کۆمەڵێک DMC / بەرپۆبەری گەشتیاری بانگەێشت بکات بۆ سەردانیکردنیان.
٢. ھەر جوتیارێک دەتوانێت بە شتێک بەشداری بکات- یەکیکیان شوێنی نیشەجێبوون پیشکەش دەکات، ھەندیکێ تر ژەمەکان، گەشت و ھند داوێن دەکەن، بۆ ئەوەی DMC یەکان بتوانن ئەزموونی ئەم جۆرە بەرھەمانە بکەن کە جوتیارەکان پیشکەشی دەکەن.
٣. لە کۆتاییدا، گەتوگۆیەک لەگەڵ بەشداریبووان بکە بۆ ئەوەی فیدبایکیان لەسەر ھەموو بەرھەمەکان و ھەرگرت، چی بەبازی کاردەکات، چی دەتوانرێت باشتەر بکەیت و ھتد.
٤. پاشان DMC یەکان دەتوانن دەست بکەن بە ناوتمارکردنی گروپی گەشتیاری بۆ بەکارھێنانی ئەم بەرھەمانە.

ریکلامکردن

بە گشتی ریکلام دەکەیت گران بێت و ئەستەمە بزانیت کە ئایا کاردەکات یان نا و لەو ڕە پارەیی کە خەرجیدەکەیت کپیار بە دەست دەھێنیت. ئەگەر بریار بەدەیت بەم رێگایدا برۆیت، پتووستە بژاردەیی کی ریکلام ھەلبژێرت کە باشتەین بە ھای پارە بێت، و بە شیوەیەکی کاریگەر بگاتە ئامانجی بازارە تاییبەتە کەت.

بژاردەکان ئەمانە دەگرتەوه:

- میدیای چاپکراو: گۆفار و رۆژنامە.
- پۆستەر لە شوێنە گەشتیارییەکان یان ئاسانکارییەکان: قاوەخانەکان، ناوەندەکانی گواستنەوه، نووسینگەکانی زانیاری ھۆتیلەکان.

- ئۇنلاين بۇ نمۇنە: فەيس بوك.

ئالەنگارىيە كان

- چۆن بەدواداچوون بۇ گەرانەوھىيى وەبەرھىتىن بىكەين؟ ئايا ئەو پارەيەي خەرجى دەكرىت شايەنى ئەو بازارگانىيە كە دروستىكراوھ؟
- ئايا دەگەيتە ئامادەبوانى ئامانجى گونجاو؟

ئامۇزگارى: رىكلامە كانى فەيس بوك نىرخىان گونجاو و بە ئاسانى ئەنجامدەدرىن!

پلانى بازارىكرىد

رەنگە سىراتىزى جىاواز بەكاربەيتىزىت بۇ ناساندنى بەرھەمىك بۇ بازار، و بۇ ئەوھى بەرھەمەكە بە روونى بىمىتتەوھە كاتىك بەرھەمەكە خراوھتە بازاروھە. ئەمانە پىويستە بە وردى يىريان لىبىكرىتتەوھە و بودجەيان بۇ دابىزىت، ھەروھە بە تايىبەتى ئامانجىان ئەوھىيە كە بگاھە ئامانجى گونجاو بۇ بەرھەمەكە. پىرۇسەيەك و ناوهرۇكىكى پىشنىاركرىاوى ھەيە بۇ پەرەپىدانى پلانىكى سادەى بازارگانى بۇ ئەوھى ھەموو ئەمانە بەيەكەوھە كۆبكەيتەوھە بۇ كاروبارى گەشتوكالىت.

پلانى بازارىكرىد دەكرىت گەورە و زۆر ئالۇز بىت، لەوانە:

- بەرھەم: بەرھەمىكى كوالىتى باش و خالى فرۇشتى ناوھزە كە وادەكات لە ھەر پىكەرىك جىاواز بىت.
- نىرخدانان: پىكەھەتى جىاوازي نىرخدانان بۇ بازارە جىاوازه كان، بۇ نمۇنە: B2B و C2B، بانگەشە كىردن، تەواوكرى تاك (لە يەكەى ۱).
- شوپىن: كە دەتوانىزىت بەرھەمەكەى لى بىكرىت / تۆمارىكرىت بۇ نمۇنە: بىركارى گەشتىارى ئۇنلاين (كەنالەكان).
- بانگەشە كىردن: ئەو ئامرازانەى كە بۇ بانگەشە كىردنى بەرھەمەكە بە كاردەھىترىن.

بۇ دەستىپىكىك، رەنگە ئامرازىكى سادەتر بەكاربەيتىزىت، لەسەر بىنەماى بودجەيەكى كەم، چەند كارامەيىيەكى بازارگانى، و، زۆر گىزىگىر لەمانەش، تىگەيشىتىكى باش لە بازارى ئامانجەكەت و چۆنىەتى گەيشىتن پىيان! ئامرازىكى سادەى پلاندانان دەتوانىت يەك يان دوو لاپەرە بىت و ئەم پلاندانانەى خواروھى لەسەر بىكرىت:

بازارى ئامانج	كەنال	ئامراز	بەرورار	تىچوو

• ھەنگاوى ۱: ئامادەكارى

- پلاندانان: پەرەپىدانى پلانى بازارىكرىد.
- ئامرازە بىنەرتىيەكان: ئامادەكرىدى ۳ سادەترىن و كارىگەرترىن توخم:
  - كارتى بازارگانى
  - نامىلكە / بىلاوكرىاوى
  - ھەژمارى تۆرى كۆمەلەيەتى

• ھەنگاوى ۲: دەستىپىكرىد

- كۆبوونەوھەكانى بازارىكرىدى كەسى B2B
- گەشتى Fam
- تايىبەتمەندىيەكانى كىردنەوھە
- ناو تۆمارىكرىد: TripAdvisor, Google Maps, OTAs
- تۆرىكرىد

• ھەنگاوى ۳: پاراستن و گەشەكرىد

- مالىپەر
- تۈرى كۆمەلەيتى
- وەلامەكانى TripAdvisor
- رېكلامىكىرىن
- تۈركىرىن

يەكە ۳: پلاندانانى بازارگانی

مۆدىلى بازارگانی كانفاس

مۆدىلى بازارگانی كانفاس ئامرازىكى بازارگانیيە بەكاردىت بۇ پىئاسە كىرىن و گەياندىنى بىرۈكە يان چەمكىنى بازارگانی بە خىراپى و ئاسانى. يارمەتيدەرە بۇ بىنىنى ھەموو بىنەماكانى بىناسازى بۇ دەستىپىكىرىن كارتىك. روونى دەكاتەوۋە كە بىنەكى كىرپارەكانت كىن، چىيان پىشكەش دەكەيت، چ كارك دەكەيت و لەگەل كى دەيكەيت، و چۈن پارەكەت بەدەست دەھىنىت و خەرجىدەكەيت.

بەلگەنامەيەكى يەك لاپەرەيەكە لە رىگەي توخمە بىنەرتىيەكانى بازارگانیيەك يان بەرھەمىكەوۋە كاردەكات، بە روونى بىرۈكەي بازارگانیيەكەت دادەرىتت. مۆدىلى بازارگانی كانفاس رىگەت پىدەدات ئەم پىكھاتە جىاوازانە لە يەك لاپەرەدا پىئاسە بىكەيت.

لە مۆدىلى بازارگانی كانفاسدا نۆ بلۈكى بىناسازى ھەيە ئەوانىش:

۱. چالاكىيە بازارگانیيەكان: چ چالاكىيەك پىشتىگىرى لە كارەكە دەكات بۇ نمونە: بازاركىرىن، كىشتوكال، رىنمايىكىرىن، سەركىشى.

۲. ھاوبەش و دابىنكەران: كىن ئەوانەي ھاوبەش و دابىنكەرى سەرەكىن و چى دابىن دەكەن.

۳. سەرچاۋە سەرەكى: چ سەرچاۋەيەك پىويستە بۇ ئەۋەي بازارگانیيەكە كاربىكات: مروف، ئامىر، زەۋى، ئازەل و ھتد.

۴. بەرھەم و خىزمەتگوزارىيەكان: چى پىشكەش بە سەردانىكەرەكانت دەكەيت بۇ نمونە: ژەمەكان، گەشت، بەرھەمى كىلگە، چالاكىيە سەركىشىيەكان، شوئى نىشتەجىيون، تىكەلەيەك لەمانە؟

۵. پەۋەندى كىپاران: چۈن كىپارەكانت بەدەست دەھىنىت و دەيانھىلىتەوۋە و گەشەيان پىدەدەيت؛ چۈن پەيۋەندىان لەگەل دەكەيت؟

۶. ژىرخانى گەشتىارى: چ بالەخانەيەك ژىرخانىكت پىويست دەبىت بۇ كارەكەت.

۷. بەشەكانى بازار: بازارەكەت كىيە؟ ئايا چەندىن بازارىت ھەيە بۇ نمونە: خىزانەكان، ھاوسەرەكان، گروپەكانى قوتابخانە و ھتد.

۸. تىچۈۋەكان: ئەو تىچۈۋە سەرەكىيانە بىنۈسەكە بازارگەكە دەبىت.

۹. سەرچاۋە داھات: دىارىكىرىن ئەۋەي پارەكە لە كوئوۋە ھاتوۋە.

لەكاتى پىكىرىنەۋەي مۆدىلى بازارگانی كانفاس، مېشكت دەگورپىت و لىكوئىنەۋە لەسەر ھەر يەكەك لەم توخمانە دەكەيت و پاشان ھەر بەشىكى پەيۋەندىدار لە كانفاسەكە پى دەكەيتەۋە بۇ ئەۋەي وئىنەيەكى تەۋاۋ "بەچاۋ تروكانىك" لە بازارگانیيە پلان بۇ داپىرراۋەكە پىكەھىنىت.

نمونەى مۆدىلى بازارگى كائىفاس بۇ گەشتىكى شەوانە و مانەوە لە خىوەتدا

<p>چالاكىيە بازارگىنىيە كان</p> <ul style="list-style-type: none"> • بە بازار كىرىش • كىرىش • پىلاننى لۆجىستى • پەيوەندى لە گەل • بەرپىسىنى پاركە كان • ھىتەر... 	<p>ھاوبەش و دابىنكەران</p> <ul style="list-style-type: none"> • بەرپىسىنى پاركە كان • دابىنكەرانى بەقائى • ناندەرە كان 	<p>بەرھەم و خىزمەتگوزارى</p> <ul style="list-style-type: none"> • ژەمە كان: سووكە ژەم، نانى نىوەرۇ، ئىوارە، بەيانى • رېتىماي كىرىش: زانىبارى سەلامەتى، رېتىماي كىرىش سىرۇشت، سەپىر كىرىش بالندە • چالاكىيە كان: مەلە كىرىش، ئەشكەوت • گواستەنەو: بۇ شۆپىنە كە و لە شۆپىنە كە 	<p>پەيوەندىيە كانى كىرىش:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بەدەستەپتەننى: كىرىش نۆى • ھېشتەنەو: ئەو كىرىشەنە كە ھەن • گەشە كىرىش: تۆركىرىش 	<p>بەشە كانى بازار</p> <p>خىزانە كان: ناوخۇي، CIS, NIMA</p> <p>گەنجان / سەركىشىكاران: ناوخۇي، ئەوروپاي رۇژناوا، CIS</p>
	<p>سەرچاۋە سەرەكىيە كان</p> <ul style="list-style-type: none"> • كارمەند • شۆپىن • ئامپىرى مانەوە لە خىوەتدا • ئامپىرى چىشتەنەن 		<p>ژىرخانى گەشتىبارى</p> <ul style="list-style-type: none"> • تۈرلەرى بۇ پىادەرۇي • كىرىش مېنىقان بۇ دابەزاندىن و كۆكردنەو 	<p>سەرچاۋە داھات:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نىرخى رىئوۋى گەشتىكىرىش بۇ ھەر كەسنىك • داھاتى زىادەكارى چالاكى • تېشىرت، شەپقە يان يادگارى • وىنەى كار
	<p>تىچوۋە كان:</p> <ul style="list-style-type: none"> • كىرىش رىئوۋ / كىرىش چوۋنە ژورەوۋى پارك • كىرىش رېتىماي (نىرخى رۇژانە) • تىچوۋى ژەمە كان • گواستەنەو • كەرەستە 			

پىلانى بازارگى

پىلانى بازارگى بەلگە نامەيەكى فەرمىيە كە بانكە كان، بەخشەرە كان يان رىكخراۋە كانى تر لەوانەيە پىئويستىيان بە پارەدان يان پىشتىكىرىش كارەكەت ھەبىت. ئەو زانىبارىيەنى لەم خولەدا فېردەبىن يارمەتيدەر دەبن بۇ ئەوۋى بىتوانىت پىلاننىكى بازارگى سادە بۇ بىرۋەكەى بازارگى دابىرېت.

- بەشى ۱: پوختەى جىيىيەجىكىرىش
- بەشى ۲: ۋەسفكردىنى بازارگى
- بەشى ۳: شىكارى بازار
- بەشى ۴: ۋەسفكردىنى ئەم بەرھەم يان خىزمەتگوزارىيەنى كە پىشكەشە كىرىش
- بەشى ۵: پىكھاتەى تىم
- بەشى ۶: پىلانى داراپى
- بەشى ۷: پىلانى بە بازار كىرىش
- پاشكۆكان

ئەم فۇرماتە پەيەرە بىكە بۇ نوۋسىنى پىلاننىكى بازارگى سادە بۇ بىرۋەكەى بازارگى گەشتوكالىت.

بەرگ يان ناۋىشەنى لاپەرە

- ناۋى بازارگىنىيە كە
- ۋەسفكردىنى بەرھەمە كە
- ناۋى خاۋەنە كە

- ژماره‌ی په‌یوه‌ندی
- ئیمه‌یل
- ناو‌نیشانی فیزیکی
- ناو‌نیشانی پۆست (نه‌گەر جیاواز بێت له ناو‌نیشانی فیزیکی)
- خاوه‌ن پشکه‌کان/ نه‌ندامان و رێژه‌ی پشکه‌که
- به‌روار

به‌شی ۱: پوخته‌ی جێبه‌جێکردن

ئهم به‌شه‌ی پلانی کاره‌که‌ت ده‌ست پێده‌کات و به‌کورتی خاڵه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی پلانه‌که‌ت ده‌خاته‌روو. ئامانج لێره‌دا ئه‌وه‌یه‌ که‌ روونی بکه‌یت‌وه‌ که‌ بازرگانیه‌که‌ت چی ده‌کات و بۆچی سه‌رکه‌وتوو ده‌بێت. به‌یاننامه‌یه‌کی ئه‌رکی کۆمپانیاکه‌ بخه‌ره‌ ناویه‌وه‌ (واته‌ ئامانجی کۆتایی بازرگانیه‌که‌ت نه‌نیا له‌ یه‌ک دوو رسته‌دا چیه‌).

پوخته‌که‌ تێروانینیکی گشتیه‌ی بۆ ته‌واوی پلانه‌که‌ و ده‌بیت گرنگترین شته‌کانی پلانی بازرگانی و پوخته‌ی هه‌ر به‌شێک له‌خۆ بگرێت. بۆیه‌ هه‌رچه‌نده‌ له‌ سه‌ره‌تای به‌لگه‌نامه‌که‌دايه‌، به‌لام به‌زۆری بۆ کورتکردنه‌وه‌ی پلانه‌که‌ له‌ کۆتاییدا ده‌نوسرێت.

به‌شی ۲: وه‌سفکردنی بازرگانی

ئهم به‌شه‌ وه‌لامی ئه‌و پرسیاره‌ ده‌داته‌وه‌: بازرگانیه‌که‌ت چی ده‌کات؟ برۆ ناو ورده‌کاری زیاتره‌وه‌ له‌باره‌ی ئه‌وه‌ی بازرگانیه‌که‌ت چیه‌ و چ چاره‌سه‌رنێک ده‌هێنێته‌ بازاڕه‌وه‌. تایبەت به‌ ورده‌کارییه‌کان بنووسه‌ که‌ په‌ره‌ به‌ چ به‌ره‌مه‌نێک یان خزمه‌تگوزاریه‌ک ده‌ده‌یت. کورتیه‌یه‌ک له‌ میژوویه‌کی کۆمپانیاکه‌ت بنووسه‌ و باسی هه‌ر کارامه‌یه‌یه‌کی تایبەت بکه‌ که‌ له‌ تیمه‌که‌تدا هه‌بێت که‌ یارمه‌تی کاره‌که‌ت ده‌دات بۆ ده‌ستپێکردن و سه‌رکه‌وتوو‌بون.

باسی به‌ره‌م یان خزمه‌تگوزارییه‌که‌ت بکه‌ و بۆچی باشت‌ره‌ له‌ جێگه‌وه‌کان. له‌ بنه‌رته‌دا ئه‌گه‌ر که‌سێک لێت بپرسێت چی ده‌فرۆشیت، وه‌لامه‌که‌ت چی ده‌بێت؟

دنیایه‌که‌ خالی فرۆشتنی ناوازه‌ی به‌ره‌مه‌که‌ به‌ روونی ده‌ستنیشانکراوه‌.

نموونه: مانه‌وه‌ له‌ کێلگه‌

ئیمه‌ ئه‌زمووینێکی نه‌ریتی مانه‌وه‌ پێشکه‌ش ده‌که‌ین بۆ خێزانه‌کان، بۆ هاوڕێیان یان هه‌ر گروپێک بۆ ئه‌وه‌ی له‌سه‌ری بمیننه‌وه‌ و فیری به‌خیوکردنی نه‌ریتی مه‌ر ببن له‌ ناوچه‌ی کوردی.

به‌شی ۳: شیکاری بازاڕ

له‌م به‌شه‌دا ئهم توخمانه‌ی خوازه‌وه‌ شی ده‌که‌یت‌وه‌ و باسیان ده‌که‌یت:

۱. "بازار" به‌ شیکارییه‌کی ساده‌ی رکا‌به‌ر
۲. به‌ره‌مه‌که‌ت چ کێشه‌یه‌ک چاره‌سه‌رده‌کات
۳. چاره‌سه‌ری ئهم کێشه‌یه‌ چیه‌
۴. بازاڕی ئامانجه‌که‌ت

بازار: له‌م به‌شه‌دا، باسی ئه‌و بازاڕه‌ ده‌که‌یت که‌ تێیدا کارده‌که‌یت- له‌م حاڵه‌ته‌دا، بازاڕی گه‌شتیاری. ئهم به‌شه‌ به‌زۆری شیکاری رکا‌به‌ره‌کان له‌خۆده‌گرێت که‌ تێیدا رکا‌به‌ره‌کان ده‌ناسیت‌وه‌، باس له‌وه‌ ده‌که‌یت که‌ چی پێشکه‌ش ده‌که‌ن و چۆن

بەرھەمەكەت جیاواز دەبێت بۆیان. لەوانە یە رێكەبەرەكانت بە تەواوی هەمان جوۆی بازەرگانی تۆ نەبن، بەلام دەتوانن هاوشتیوێن بۆ نمونە:

نمونە ی رێكەبەرە هاوشتیوێنەكان	نمونە ی بەرھەمی گەشتوكانی
هوتیل، میوانخانە، خانوی هاوینە، كەپر	شوینی نیشتهجیوون لە كێلگە
بازاری شارۆچكەكە، دوكانی شارۆچكەكە، دوكانەكانی تری كێلگە	دوكانی كێلگە
چالاكیە سەرکێشەكانی تر وەكو سواربوونی ATV	سواربوونی ئەسپ
چێشتخانە و خواردنگە لە شارۆچكە و گوندەكان	ژەمە نەریتیەكان

پتووستە بێر لەو بەكەیتەو بەوچ بەرھەمەكەت جیاوازه یان سەرنجراكێشه. و ئەو ھۆكارانە ی كە بۆچی بازاری ئامانجەكەت رادەكێشێت بۆ كارەكەت دوور لە رێكەبەرەكانت.

ناسینەوێ كێشه: ھەرھەما پتووستە بێر لە بەرھەمەكەت بەكەیتەو: بەرھەمەكەت چ كێشە یەك چارەسەردەكات بۆ بازاری ئامانجەكەت؟ ئایا بۆ نمونە پتووستیان بە شوینی نیشتهجیوونی پشوو بە نرخێكی گونجاو ھە یە بۆ خێزانێك؟ بۆئەنجامدانێ شتە خوێشەكان لەلایەن كۆمەڵێك گەنجی سەرکێش؛ بەرھەمی ئەندامی تازە ی كێلگە؛ ئەزموونیكی رەسەنی نەریتی كوردی و ھتد.

دەستنیشانكردنی كێشه كەیان، و پیشكەشكردنی چارەسەرێك بۆشاییەك بۆ تۆ لە بازارەكەتدا دروستدەكات. ئەگەر دُنیا نیت، ھەولێدە لەگەڵ كریارە چاوەروانكراوەكانت قسەبەكەیت و لێیان پێرسە كە رەنگە حەزیان لە چی بێت سەبارەت بە بەرھەم یان خزمەتگوزاریەكانت.

چارەسەر: بەرھەمەكەت دەبێت چارەسەری پتووستی بازاری بێت كە لە بەشی پێشوودا باست كردوووە كە ئەو بەھایە دەگە یەنێت كە لە پێشنیاری بەھاكەتدا باست كردوووە.

دەرفەتەكەمان	
ئەو كێشەنە ی شایەنی چارەسەر كردن:	چارەسەرەكانمان:
۱. خێزان و گرووپەكانی تر كە شوینی سەرنجراكێش و گونجاویان دەوێت بۆ مانەو و ئەنجامدانێ شتەكان.	كێلگەكەمان بە نرخێكی گونجاو بۆ گرووپەكان و ئەزموونی خوێش لەگەڵ مەرەكان و شیرەمەنیەكان لەخۆ دەگرێت.
۲. نەبوونی دەرفەتی مانەو لە كێلگە لە مەودای نزیک لە شارە سەرەكییەكان.	كەوتووینەتە شوینیك كە كەمتر لە دوو كاتژمێر لە نزیکترین شارەو دەورین.

بازاری ئامانج: باسی كریاری راستەقینە بكە. ئەوانە كێن؟ تا دەتوانیت تاییبەت بە - تەمەن، رەگەز، خوی بازاریكردن و ھتد. ئەگەر جوۆرە جیاوازه كانی خەلك دەكەیتە ئامانج، ئەوا بەشەكانی بازاری بۆ ھەر گرووپێك دروست بكە. ئەگەر تۆ بەشە جیاوازه كانی بازاری دەكەیتە ئامانج، ھەر بەشێك و قەباری نزیکە ی بنووسە. بۆ نمونە ئەگەر جگە "دايك و باوكی گەورە" "خێزانی گەنج" دەكەیتە ئامانج، ھەولێدە و بزانی چەند كەس لە ھەر گرووپێكدا ھەن. بۆ پلانی سەرەتاییت، پتووست ناكات زۆر تاییبەتەند بیت- ھەمیشە دەتوانیت دواتر وردەكاری زیاتر زیاد بكەیت لەگەڵ بەرجەستەكردنی پلانیكەت.

بەشی ۴: ئەو بەرھەم یان خزمەتگوزاریانە ی كە پیشكەش دەكەیت

باسی ئەو توێژینەوێە بكە كە كردووتە بۆ ئەوێ بزانیك كە چیت دەوێت وەك بەرھەمەكە پیشكەشی بكەیت. ھەندێك بەلگە پیشكەش بكە كە داواكاری ھە یە لەسەر ئەوێ كە پیشكەشی دەكەیت. بە وردی باسی بەرھەم یان خزمەتگوزاریەكەت بكە روونی بكەو كە چی پیشكەش بە بازاری دەكات. باسی توخمەكان یان پێكھاتەكان بكە و

پوخته يه كه له وهی كه چی پټویسته بو گه یاندنی ئەم بهرهم یان خزمه تگوزارییه، بو نمونه: ژیرخان، ئامپر، كارمه ند، زانیاری تر.

بهشی ٥: پټكهاتهی تیم

به كورتی باسی ئەو كه سانه بكه كه به شدار ده بن له كار كه دا، كارامه یی یان زانیارییه كانیان چین و له چ پله یه كدا به شداری له كار كه دا ده كن.

ناو	ناو	ناو	ناو
دهستنی شانكردن (بو نمونه خاوه و بهرپوه بهر)	دهستنی شانكردن (بو نمونه كاركه ری مال و چیش تلینه ر)	دهستنی شانكردن (بو نمونه سه ركردی چالاكیه كان)	دهستنی شانكردن (بو نمونه بهرپوه بهر شیره مه نی)
كورت ه و سفیک له ئەزموونی سه ركی، لیها تووی و ئەرك / بهرپرسیاریتی له كار كه دا	كورت ه و سفیک له ئەزموونی سه ركی، لیها تووی و ئەرك / بهرپرسیاریتی له كار كه دا	كورت ه و سفیک له ئەزموونی سه ركی، لیها تووی و ئەرك / بهرپرسیاریتی له كار كه دا	كورت ه و سفیک له ئەزموونی سه ركی، لیها تووی و ئەرك / بهرپرسیاریتی له كار كه دا

ته نانه ت گهر ته نیا خۆت وه كو تاكه كارمه ندی كار كه ت دهست پټكه هیت، چەند دپړك بنووسه ده رباری ئەوهی بۆچی تو كه سیکی گونجاویت بو بهرپوه بردنی ئەم كار. ئە گهر له داها توودا كه سانی دیکه ش له خۆده گریت، ئەوا ئەو پۆستانه ش بنووسه، ته نانه ت گهر نه زانیت كی به تایبه تی له ئیستادا ئەم پۆستانه پرده كاته وه.

بهشی ٦: پلانی به بازاركردن

ستراتیژی نرخدانان به كورتی روونبكه وه، چون بهرهمه كه ت ده فروشیت به بازار (كه ناله كه به نمونه فروشتی راسته وخو له دوكانیکدا، ناو تو ماركردنی ئونلین، له رینگه ی بریکاره كانه وه یان بهرپوه رانی گهشتیاری)، رهنكه تیچووی كه ناله كان چی بټت له پرووی ههر داها ت یان داشكاندنیکه وه و چون تو به به كارهیانی پلانی بازرگانی بهرهمه كه بهر زده كه یته وه.

پلانیکی کرداری به ئامانجی بازاره ئامانجداره كان وهك له بهشی ٣ دا دهستنی شانكراوه، به به كارهیانی ئەو قابله ی كه له لاپه ره ی كاری یه كه ی ٢ دا ها تو وه، له خۆبگره.

بهشی ٧: پلانی دارایی

پلانی دارایی، پلانی بازرگانی ئەو شویتنه یه كه هه موو پرۆسه ی پلاندانان كۆده بیته وه. لیره دایه كه ژماردنه كان بو پلاندانان بو سه ركه وتی بازرگانییه كه ئەنجام ده درین.

له پلانی داراییدا، پټویسته پلانه داراییه كانت بو كار كه ت دابریژیت. پټویسته بیر له دامه زرانندی بازرگانییه كه و داها ت و خه رجییه كانی داها توو بكه یته وه و پلان دابنیت.

- چەندی تیده چیت بو دامه زرانندی كار كه ت (تیچووی سه رمایه)؟
- مانگانه چەندی تیده چیت بو بهرپوه بردنی كار كه ت؟
- پټویسته له مانگنیکدا چەند پاره (داها ت) به دهست بهنیت بو ئەوهی تیچونه كانت دابین بكه یت؟
- پټشینییه كانی داها ت چین؟
- چەند سه رمایه ی كار كردن پټویسته بو دابینكردنی پاره ی تیچووی بهرپوه بردن له كاتیکدا كار كه دهستپیده كات؟

له به شه کانی پيشووی پلانی کاره که تدا ئا مازت به پيداويستیه کانی ده ستپيکردن / کارکردنی ئه م توخمانه ی خواره وه کردووه:

- کارمەند
- پيداويستی یان ئازوووخه
- ئاسانکاری و ئامپزه کان
- خه رجییه کانی کارگيري
- خه رجییه کانی کارکردن
- خه رچی به بازارکردن وه کو به بازارکردنی ئه لیکترونی و داها ت و ریکلام و هتد

ئیسـتا پـیوسته تیـچونـیک بـۆ هـهـر یه کـێک لهـم شـتانه هاوـپـچ بـکهـیت. لهـوانه یه پـیوست بـێت پـیشـنـیـاری نـرخ لهـ داـبـینـکهـران وهـریـگریـت و لهـگهـ ئـیاـن داـنـوسـتاـن لهـسـهـر نـرخهـ کان بـکهـیت.

بـۆ ئهـمهـش پـیوسته ئهـم راسـتیـیه زیـادبـکهـیت که رهـنگه لهـ چهـند مانگی یه کهـمدا به زهـرهـر کاره کهـت بهـرپـوه بهـیت، له کاتـیکدا چاوهـرپـی ئهـوه ده کهـیت کـریاره کان ئاگاداری کاره کهـت بن. بـۆیه دهـبـیت کارهـبا و کـرـی و مووچه و ههـر خهـرجییه کی تری مانگانه ژماردنی بـۆ بـکهـیت. پاشان دهـبـیت ئهـمه چهـند هـینـده بـکهـیت بهـو ژماره یه ی که چاوهـرپـی ئهـوه ده کهـیت به زهـرهـر بهـرپـوه ی بهـیت. ئهـم بره پاره یه دهـبـیت زیـادبـکرـیت بـۆ تیـچووی دهـستپـیکـردنه کهـت.

له کۆتاییدا، پیوسته بریکێ دیاریکراو بۆ تیچوونه کانت زیادبکهیتبۆ ئه و شتانه ی که بیرت لێ نه کردۆتهوه. ئه مانه به زۆری ۱۰% ی ئه و تیچوونانه که بیرت لیکردۆتهوه و پیاان دهوتریت تیچووی مه ترسیدار.

تیچووی ده ستپیکردنه که ت به لیست بنووسه:

تیچوونه کان له وانه یه بریتی بن له:

- ژێرخان: ریگی چوونه ژووره وه، شوینی وه ستانی ئۆتۆمبیل، ژووری نووستن، تهوئله، توالیت و هتد.
- ئامپزه کان: بۆ نمونه، جیگی نووستن، که تان، ئامپری چیشتلینان، چادر، ره فه ی دوکان، به فرگر و هتد.
- تابلق: هیمای له ریگوه، هیمای له شوینی سه رنجراکیشی گه شتوکالی؛ بۆرده کانی زانیاری.
- ده ستپیکردنی بازارکردن: لۆگۆ، بلاوکراوه، کارتێ بازرگانی، پاکیککردن بۆ به ره می کیلگه و هتد.
- پارپوه: داپۆشینی هه ندیک تیچووی کارکردن تا داها ت = تیچوون.

تیچووی به رپوه بردن: تیچووی به رپوه بردنی کاره که چه ند ده بـیت؟ بیر له مانه بکه وه:

- مووچه: کی پیوسته پی بدریت، و چه ند؟
- سه رپچی: وزه، ئاو
- پاکیککردن: گۆزه، بوتل، کارتێ زانیاری
- شتوومه کی به کاره یێراو: خواردن، خواردنه وه و هتد. تیپینی بکه که ئه م تیچوونانه په یوه ندی راس ته وخویان به سه ردانیکه رانه وه ده بـیت؛ تیچووی وه کو ئالیکي ئاژهل له بودجه ی کیلگه کانه وه دیته ده ره وه نه ک بودجه ی گه شتوکالی.

نمونه‌ی تیچووی به‌نیوهدردنی دوکانی کینگه:

تیچووی گشتی	تیچووی هه‌ر یه‌که‌یان	ژماره‌ی پیویست	بابه‌ت
ئامپر و ئاسانکاریه‌کان			
XXXXXX	XXXXXX	۴ مانگ	کرپی دوکان (ئه‌گه‌ر به‌کرپی گرتبیت)
XXXXXX	XXXXXX	۱	پاره‌ی به‌رده‌ست / تو‌مارکردنی کاش
XXXXXX	XXXXXX	۱	ژمپه‌ر
XXXXXX	XXXXXX	۱۵	ره‌فه‌کان
XXXXXX	XXXXXX	۱	تیکه‌به‌سته‌کانی دوکان
XXXXXX	XXXXXX	۱	ده‌رگی دلیانی
XXXXXX	XXXXXX	۱	کۆمپیوته‌ر
XXXXXX	XXXXXX	۱	چاپکەر
XXXXXX			کۆی لاوه‌کی A
کارمەند			
XXXXXX	XXXXXX	۴ مانگ	به‌نیوه‌ری فروشگه
XXXXXX	XXXXXX	۴ مانگ	ژمپاری پاره
XXXXXX	XXXXXX	۴ مانگ (ده‌وامی نیوه‌کانی)	ژمپاری
XXXXXX			کۆی لاوه‌کی B
بابه‌تی دیکه			
XXXXXX	XXXXXX	۱	توئینه‌وه‌ی بازار
XXXXXX	XXXXXX	به‌یپی پیویست بو دوکان	کۆگای یادگاریه‌کان
XXXXXX	XXXXXX	۴ مانگ	خزمه‌تگوزاریه‌کان / وزه / ئاو
XXXXXX			کۆی لاوه‌کی C
A + B + C			کۆی A و B و C
XXXX		۱۰ %	ده‌رماله‌ی مه‌ترسی
XXXXXXXX			کۆی تیچووی ده‌ستپیکردن

پاشکۆ و به‌نگه‌نامه‌ی پشتگیری

ئهم به‌نگه‌نامه پشتگیریانه‌ی خواره‌وه، له‌نیو ئه‌وانی تردا، پیویسته له شوینی پیویستدا جیگیربکری:

- سیفی خاوه‌ن کاره‌کان و هه‌ر کارمه‌ندیکی په‌یوه‌ندی‌دار یان سه‌ره‌کی.
- کۆپی شیای یان بروانامه.
- برگه‌ی رۆژنامه، ئه‌ده‌بیاتی بانگه‌شه، نامیلکه‌کانی به‌ره‌مه، توئینه‌وه‌ی بازار، بلاوکراوه‌ی بازگانی و پیشه‌سازی.
- ریکه‌وتنی هاوبه‌شی، کۆمه‌له‌ی خاوه‌ن پشکه‌کان.
- پیشنیا‌رکردنی گرتیه‌ستی کرپن و فروشتن.
- گرتیه‌ست، فرمان، نامه‌ی نیه‌ت.

- پېشنیاری نرخ بۆ شته سهرمایه دارانه ی که ده کړدړن.
- کوږي به لگه نامه ی ناسنامه و پروانامه ی هاوسه رگری خاوه نکاره کان.
- کوږي به لگه نامه کان تۆمارکردنی کۆمپانیا.
- وینه کیشان، هیلکاریه کان کارکردن، پلان، نه خشه ی باله خانه، نه خشه و هیتړ.
- لیستی ټهو که سانه ی که ده توانریت ئامازه یان پېکریت سهارهت به توانای قهرزکردن، کوالیتی به رههم و خزمه تگوزاری، لپها تووپی، توانا و ده ستپاکي خاوه نکاره کان.

نموونه: پلانی بازرگانی بۆ یاده وه رییه کان کوردستان

ئه حمده موحه ممهه
ژماره ی مۆبایل: ۱۲۳۴۵۶۷۸۹
رینگای سهره کی، چۆمان، ههریمی کوردستانی ئیراق
۳۰ شوباتی ۲۰۳۲

خشته ی ناوه رۆک

۱. بوخته ی جیبه جیکردن
۲. تیروانینیکی گشتی بۆ بازرگانی
۳. پلانی به رنیه بردن
۴. پلانی به بازارکردن
۵. به یاننامه داراییه کان
۶. باشکۆ و به لگه نامه ی پشتگیری

۱. بوخته ی جیبه جیکردن

چه مکی بازرگانی " بیره وه رییه کان کوردستان " بریتیه له دامه زرانندی و به رنیه بردنی دوکانیکی ئه نتيك و یادگاری ئاست بهرز که ئه نتيکی دروستکراوی ناوخۆی کوالیتی باش به لām گونجاو ده فروشیت به گهشتیارانی نیوده و له تی و ناوخۆی که سهردانی کوردستان ده کهن.

له کاتیکدا که دوکانه کان ئه نتيك له ستۆن تاون هه ن، لیکۆلینه وه کان بازار ده ریانه ستووه که ئه وان له هه مان ستاندارد و کوالیتی نین که له م پلانه بازرگانییه دا پېشنیارکراوه.

۲. وه سفکردنی بازرگانی

یاده وه رییه کان کوردستان بازرگانییه کی نوڤیه، یه که خاوه نی هه یه ئه ویش ئه حمده موحه ممه ده. بازرگانییه که دوکانیکه که شتومه کی ئه نتيك و یادگاری به گهشتیارانی بیانی ده فروشیت. فۆرمی بازرگانییه که کۆمپانیا یه.

۳. شیکاری بازار

پیشه سازی گهشتیاری بۆ ته زانیا و کوردستان سالانه به رنیه ی ۵% گه شه ده کات. ئه مه ش ئامازه یه بۆ ئه وه ی که رهنگه گه شه ی بازرگانی سال به سال به رنیه ی ۵% هه بییت ئه گهر ئه م ژمارانه به کاریه نیرن. به لām ئامانجی یاده وه رییه کان کوردستانه که ببیته پیشه نگی ئه نتيك له ستۆن تاون و هه ریویه پیشبینی ده کړیت له سی سالی یه که مدا رنیه ی گه شه ی فروشتن به لایه نی که مه وه ۱۲% بییت.

٤. وەسفکردنی بەرھەم

یادەوهرییه کانی کوردستان دوکانێکی ئەنتیکی کوالیتی بەرز دەبێت کە ئەنتیک و یادگاری دروستکراوی ناوڤۆ و کوالیتی بەرز بە گەشتیارانی بیانی دەفرۆشێت. ئازوخە کە لە گەڵ ستانداردەکانی کوالیتی دەگونجێت چ لە دیزاین و چ لە بوارى بەرھەمھێناندا و دەبێت رەسەن و سەرنجراکێش بێت. ئامانج لێ کۆکردنەوی ئەو شتەنە یە کە لە شوێنێکی تردا نادۆزێتەو یان کوالیتییهکی باشتریان ھەبە لە چاوە ئەو شتەنە یە کە لە شوێنێکی تردا دەدۆزێتەو. کۆمەڵێک بەرھەمی سەرنجراکێش دەفرۆشێن، لەوانە بەلام سنوورداری نەکرەو بە بەرد و دار و نەخشاندن، شتومەکی چنراو، ھونەری رەنگاو رەنگ، ھونەری سیرامیک/ قور، جل و بەرگ و زەرھەنگەرێ، کوتال و ھەکو کوتالی سەرمێز، دەستکێش و رایەخ و ھتد. بەرھەمە کە جەخت لەسەر کوالیتی و جۆراوجۆری و شتە سەرنجراکێشەکان دەکاتەو کە لە شوێنێکی تردا نەدۆزراوێتەو. ھەرھەمە شتومەکی خواردنی زیادە و ھەکو ھەنگوینی بەرھەمھێنراوی ناوڤۆ، راشی، نانەقەبەسی و ئەو جۆرە بەرھەمانە یە کە لە کۆگا دەکرێن.

٤.١. شوێن، بانیخانە و ئاسانکارییەکان

یادەوهرییه کانی کوردستان شوێنی دوکانێکی لەناو ھاوینەھەوارێکی قەراغ چایە. گەورەترین و قەرەباڵغترین ھاوینەھەواری گەشتیاری ناوچەکانی مسۆگەر کردووە. دوکانە کە ١٠٠ م ٢ زەوی ھەبە، لە گەڵ ژووری عەمبارکردنی زیادە لە پشتهو. ئەم ژووری عەمبارکردنە رەنگە لە داھاتوودا بگۆردرێن بۆ شوێنی نھۆمی زیادە بۆ داڕێژکردنی خواستی گەشەسەندوو، و شوێنێک لە پشت دوکانە کەو ھەبە بۆ دروستکردنی شوێنی عەمبارکردنی زیادە بۆ کۆگا، یان بۆ شوێنی زیاتری نھۆم. دوکانە کە بە شیوازی نەریتی کوردستانی دادەنرێت، بە بەکارھێنانی کەرەستە ی ناوڤۆ و تەواوکاری کە دەستکوتنی گران نییە.

٤.٢. پلانی کارپێکردن

دوکانە کە پێویستی بە رێکخستەنەکانی دوکان، رەفە، پارە ی بەردەست، پارە ی بەردەست، دەرگای دڵنیایی دەبێت و ھە ک لە خستە ی تێچووی دەستپێکردندا ھاوو ھە کە لە بەشی ٧ دا ھاوو ھە. ئەحمەد لە لایەن یاریدەدەرەو پالپشتی دەکرێت کە خزمەت بە کریاران دەکات و رەفەکان پاک دەکاتەو و ژووری عەمبارەکان بە رێکوپێکی دەھێلێتەو و چا لێدەنێت. یلریدەدەرە کە مانگانە \$XXXX داھاتی دەبێت.

ئەو داڕێژکەرانی کە ئازوخە بۆ یادەوهرییه کانی کوردستان داڕێژ دەکەن بەم شیوہیەن:

نەخشاندنی دار	دەتەوێت؟
زەرھەنگەری	خۆت تێکبەدە
تابلۆ و ھونەر	ھونەرە جوانەکان
جلوبەرگ	جلوبەرگی نەریتی کوردی
قوماش، رایەخ، دەستکێش، کەلوپەلی سەرمێز	ئەفسانە یی
ھەنگوین	پارێزەری ھەنگ
نانەقەبەسی	فروتۆیا
راشی	گەنجینەکانی راشی
شەرابی میوہ	شەرابخانە ی گوند

ھەموو چالاکییە بازەرگانییەکان لەناو بازەرگانییە کەدا لە لایەن خاوەن/ بەرێوبەرەو مامەلەیان لە گەڵ دەکرێت، و ھێچ چالاکییە کە نادریتە دەرەو ھە.

٥. پێکھاتە ی تیم

ئەحمەد موحەممەد ئەزموونی لە پیشەسازی ئەنتیکدا ھەبە، ماوہی ١٢ ساڵە کارگە یەکی ئەنتیکی نافەرہی لە نزیک قەلای ھەولێر ھەبوو. ئەحمەد سەرنجی لەسەر پەرەپێدانی پەيوەندی لە گەڵ ھونەر مەندان و پیشەسازییە ناوڤۆیەکان بوو بۆ بەدەستھێنانی

هونه و پيشه‌سازى تاييه‌تمه‌ند و كواليتى به‌رز. جگه له‌وه‌ش، خوليكى به‌رپوه‌بردنى بازرگاني به ده‌وامى نيوه كاتى خوښدووه، و ئىستا بروانامه‌ى به‌رپوه‌بردنى كار به‌چووكه‌كانى هه‌يه. بۆ زانبارى زياتر تكايه ئاماژه به به‌رنامه‌يى وردى ژيانى بكه‌ن كه له كوټايى ئهم پلانه‌دا هاوئىچ كراوه. ئه‌حمه‌د دوكانه‌كه به‌رپوه‌ده‌بات؛ مانگانه \$XXXX داهاى ده‌بىت.

6. پلانى به‌بازاركردن

بازارى ئامانجى سه‌ره‌كى بۆ ئهم بازرگانيه‌ گه‌شتيارانى بيانپيه كه سه‌ردانى كوردستان/ ستۆن تاوان ده‌كه‌ن و له هوتيله‌كاندا ده‌مىننه‌وه. ياده‌وه‌رييه‌كانى كوردستان ئهم پلانه‌ى به‌بازاركردن داريشتوه:

تاكه‌ى	تيچوو	چالاكى	بازارى ئامانج
30 ى شوبات	XXXXX	ناميلكه‌ى DL چاپ بكه و داوا بكه كه ئه‌مانه له ژوورى ميوانان/ به‌رپوه‌برايه‌تى خزمه‌تگوزاريه‌كاندا جتيگر بكرين.	ميوانانى هاوينه‌هه‌وارى
روژى كردنه‌وه	XXXXX	كارمه‌ندانى هوتيله‌كه بانگه‌يشت بكه بۆ چا خواردنه‌وه بۆ ئه‌وه‌ى كاتيك دوكانه نوپيه‌كه ده‌كرتته‌وه بپنه بينينى دوكانه‌كه.	
هه‌فته‌يه‌ك پيش كردنه‌وه	XXXXX	ناميلكه‌ى DL به‌سه‌ر هوتيله‌كانى تر داوايش بكه، قسه له‌گه‌ل كارمه‌نده‌كان بكه بۆ ئه‌وه‌ى باسى دوكانى نوپيان بۆ بكه‌يت.	سه‌ردانيكه‌رانى ناوچه‌يى
مانگى كردنه‌وه‌ى بۆ ماوه‌ى 3 مانگ	XXXXX	ريكلام له‌ گوټارى گه‌شتيارى كوردستان	گه‌شتيارانى هاتوو

بۆيه بودجه‌ى بازاركردن بۆ كردنه‌وه‌ى و شه‌ش مانگى يه‌كه‌مى كاركردن بريتييه له XXX ديناى ئيراقى.

ستراتيژى نرخدانان بۆ ياده‌وه‌رييه‌كانى كوردستان بريتييه له دامه‌زراندنى نرخه‌كان له‌سه‌رووى تيكراى نرخى سه‌ر شه‌قامه‌كانى هونه‌ر و ئيشه‌ده‌ستيه‌كان. ئه‌مه‌ش له‌به‌ر ئه‌وه‌يه كه كواليتى و تاييه‌تمه‌ندى زۆر به‌رزتر ده‌بىت له تيكراى ئه‌و شتانه‌ى كه له فروشياريانى سه‌ر شه‌قامه‌كاندا ده‌دۆزرتته‌وه.

7. پلان و پيشبىنى دارايى

ئهم به‌ياننامه دارايانه‌ى خواره‌وه تپروانينيكى گشتى له پلانى دارايى بۆ ياده‌وه‌رييه‌كانى كوردستان ده‌خه‌نه روو:

به‌ياننامه‌ى تيجووى ده‌ستپيكردن:

بابه‌ت	ژماره‌ى پيويست	هه‌ر تيجوويه‌ك	تيجووى گشتى
ئامپر و ئاسانكارپيه‌كان			
كرپى دوكان	4 مانگ	\$2000	
پاره‌ى به‌رده‌ست/ توماركردنى كاش	1	\$6000	
ژميره‌	1	\$5000	
ره‌فه‌كان	15	\$1000	
ده‌رگاي دنيايى	1	\$4000	
كوئمپيوته‌ر	1	\$5000	
چاپكه‌ر	1	\$1000	
ته‌له‌فون	1	\$500	
تيكبه‌سته‌كانى دوكان	1	\$5000	

کۆی لاوه کی A

کارمه نده کان

به رنوبه ری فروشگه	۴ مانگ	\$ ۴ ۰۰۰
ژمپیری پاره	۴ مانگ	\$ ۲ ۰۰۰
ژمپیار	۴ مانگ (دهوامی نیوه کاتی)	\$ ۱ ۰۰۰

کۆی لاوه کی B

بابه ته کانی دیکه

توئینه وهی بازار	۱	\$ ۸ ۰۰۰
کۆگای یادگار بیه کان	به پیتی پیویستی دوکانه که	\$ ۱۵ ۰۰۰
تیچووی کارپیکردن (کارمه ندی تایبته، نه نجومه نی کاره با، هتد).	۴ مانگ	\$ ۳ ۰۰۰

کۆی لاوه کی C

کۆی گشتی بو A و B و C

رووداوی له ناکاو*	۱۰ %	
کۆی تیچووی دهستپیکردن		

به یاننامه ی رویشتی پاره:

ئادار	شوبات	کانوونی دووهم	
۱۲ ۵۰۰	۱۰ ۵۰۰	۱۰ ۰۰۰	هاوسه نگی کردنه وه
۹ ۵۰۰	۸ ۰۰۰	۶ ۰۰۰	فروشتنی کاش (A)
۱۵۰۰	۱ ۰۰۰	۵۰۰	خه رجییه کان:
۲ ۰۰۰	۲ ۰۰۰	۲ ۰۰۰	کرینی پشکه کان
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	کرئ
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	کاره با
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	بیمه
۲ ۰۰۰	۲ ۰۰۰	۲ ۰۰۰	مووچه ی کارمه ندان
۶ ۵۰۰	۶ ۰۰۰	۵ ۵۰۰	کۆی خه رجییه کان (B)
۳ ۰۰۰	۲ ۰۰۰	۵۰۰	زیادکردن / که مکردنی پاره ی نهختینه یی (A-B)
۱۵ ۵۰۰	۱۲ ۵۰۰	۱۰ ۵۰۰	هاوسه نگی داخستن*

به یاننامه ی داها ت:

<p>داھات</p> <p>فروشتن</p> <p>تیچووی که متری فروشتن:</p> <p>کردنه وهی بازار</p> <p>کریبی زیاده</p> <p>که متر داخستنی بازار</p>	<p>\$۳۲ ۰۰۰</p> <p>\$۳۵ ۰۰۰</p> <p>\$۷ ۰۰۰</p> <p>\$۲۸ ۰۰۰</p> <p>\$۱۴ ۰۰۰</p>	
<p>قازانجی گشتی</p> <p>خه رچی کارگیبری و گشتی</p> <p>خه رجییه کارگیبرییه کان</p> <p>ریکلماکردن</p> <p>بیمه</p> <p>کری</p> <p>دابه زینی نرخ (تیکبه سته کان و ئامیره کانی دوکان)</p> <p>مووچهی کارمه ندان</p>	<p>\$۷۵۰</p> <p>\$۱ ۲۵۰</p> <p>\$۱۹۵</p> <p>\$۳ ۰۰۰</p> <p>\$۹۵</p> <p>\$۵۰۰۰</p> <p>\$۱۰ ۲۹۰</p>	<p><u>\$۱۸ ۰۰۰</u></p>
<p>قازانجی یوخت / (زهره ر) یۆ سائه که</p>		<p>\$۷۷۱۰</p>

۱. باشکۆ و به نکه نامه ی پشتگیری

- سیفی نه حمه د موحه ممه د
- نامه ی ره زامه ندی بۆ به کریدانی شوینی دوکانه که له هاوینه هه واری خوار چیا که
- پلانی دوکانه که
- پیشنیاری نرخ بۆ جیگیرکردنی دوکان